

Antonius Martinus Plomšček

MISLI

SLOMŠKOVO LETO

Letnik XI

1962

Štev 2

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
6 Wentworth St.,
Point Piper, Sydney

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

FINŽGAR I

Imamo v zalogi že tudi nadalj-
nje zvezke Finžgarjevih izbranih
spisov:

III. zvezek z raznimi novela-
mi. £ 1-0-0.

IV. zvezek z raznimi povestmi
in igro Razvalina življenja.
£ 1-0-0.

V. zvezek s slavnim romanom:
POD SVOBODNIM SONCEM
£ 1-0-0.

Vsi zvezki v platno vezani. Za
poštino dodajte kak šiling.

Naročajte na naslov: MISLI

6 Wentworth St.
Point Piper, Sydney

TRIKNJIGE

O SLOVENCIH

1. SLOVENIA IN EUROPEAN
AFFAIRS. — Imamo jo zopet v
zalogi. Je v angleškem jeziku, da
lahko Avstralce seznanite s Sloven-
ci — in tukaj rojeno slovensko
mladino. — £ 1-0-0.

2. SLOVENE MINORITY IN
CARINTHIA — Knjiga o koro-
ških Slovencih v angleščini! Sijaj-
no delo! Obsega tudi zgodovino
VSEH Slovencev. — £ 1-10-0.

3. ZGODOVINSKI ATLAS
SLOVENIJE. Na poti do nas je
že tretja pošiljka iz Argentine.
Sprejemamo naročila. — £ 2-10-0.

MISLI

MISLI

IZHAJAJO SREDI VSAKEGA

MESECA

UREDNIK SPREJEMA

PRISPEVKE DO 5. DNE

VSAKEGA MESECA

— NAJKASNEJE!

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in
razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH — £ 1-0-0.

To izredno povest imamo spet v zalogi. Pripo-
ročamo.

SOCIOLOGIJA. — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporoče-
no.

IZPODKOPANA CESTA, gorenjska povest Janeza
Jalna iz časov, ko je železnica zapela pogrebno
pesem "parizarjem" na cestah med Trstom in
Dunajem. — 10 šil.

SOCIALNA EKONOMIJA, zadnje sijajno de-
lo umrlega dr. Ahčina. Dobili smo novo zalo-
go in knjigo najtopleje priporočamo. £ 1-10-0.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Moderen
roman, spisal Zorko Šimčič, izdala Kulturna
akcija. — £ 1-0-0.

TRI ZAOBLJUBE — krasna Jalnova povest iz
zbirke VOZARJI. — šil. 10.

IZBRANI SPISI pisatelja Finžgarja II. zvezek. Ro-
man "Iz modernega sveta" in več drugih no-
vel — £ 1-0-0.

NAŠA KUCHARICA. Je že dvakrat pošla, zdaj jo
spet imamo. £ 1-0-0.

SLOVEN IZ PETOVIJE, zgodovinska povest Stan-
ka Cajnkara iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo
oltarno čast je popisano v tej knjigi.

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Ja-
kliča. £ 1-0-0.

ZBRANI SPISI pisatelja Ksaverja Meška. Najno-
vejše izdanje. PET zvezkov po £ 1-0-0.

DANTE: P E K E L. Izdala Slov. Kulturna Ak-
cija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.

ZGODOVINSKI DOGODEK: "BRONASTI TOLKAČ"

ZBIRKA NOVIH PESMI. Zložil jih je pesnik Humbert Pribac, ki živi že nekaj let v Melbournu. Knjiga ima prav čedno obliko. Tisk in opremo je oskrbela slovenska tiskarna v Melbournu: Simon Špacapan, East Brunswick.

Vse to je kar prijetna novica. Vesela! Ne opraviči pa še naslova, ki smo ga dali temu poročilu: **Zgovinski dogodek**. Ta naslov opraviči pripis v knjigi sami, ki se bere tako:

Izdal in založil Slovenski klub v Melbournu kot prvo slovenski knjigo v Avstraliji.

Tako! To je novica nad novicami! Prva slovenska knjiga v Avstraliji! Nikakor ni to prvi slovenski tisk — imeli smo že časopise, društvena glasila in podobno — tudi danes nismo brez tega. Imamo lastno mesečno "revijo" — list MISLI. Skušnja uči, da vsega tega ne bi imeli, če bi ne bilo med nami dobršne merice — drznosti... Ne verjamem, da bi namesto drznosti smeli reči in zapisati: podjetnosti.

Knjige doslej nismo imeli, knjige, ki bi izšla v Avstraliji. In je še vedno ne bi imeli, če bi Slovenski klub v Melbournu ne imel med svojimi člani in članicami — predvsem pa v odboru — drznih ljudi! Je pač tako med nami, da gola podjetnost ne zadoštuje, tudi sam pogum je še premalo. Pridružiti se jima mora — drznost!

Ta lastnost ljudi v Slovenskem klubu v Melbournu je še posebno očitna, če obstanemo ob dejstvu: Prva slovenska knjiga v Avstraliji prinaša — pesmi! In ne morda pesmi, kot jih poznamo na pri-

mer iz pesniških zbirk "Goriškega slavčka" — Gregorčiča. To so pesmi "moderne", spadajo pač v novo dobo, ki ima svoj okus, svoje občutje, svoje misli. Že sam naslov zbirke: **Bronasti tolkač** hoče povedati, da je poteklo veliko vode po slovenskih rekah od takrat, ko je izšla pesniška zbirka Atona Hribarja pod naslovom: Popevčice milemu narodu...

Na tem mestu nimamo namena ugibati, v koliko bodo te pesmi poprečnemu "avstralskemu Slovincu" užitne in prebavljive. Niti ne mislimo ziniti o njihovi ceni s splošno literarnega vidika. Ob ljubljenam nam je ocena od drugod — nekje v tej številki MISLI jo boste našli.

Na tem mestu nam gre edino za to, da zabeležimo zgodovinsko dejstvo: Avstralska Slovenija se je dvignila na tako visoko kulturno stopnjo, da je na lastni lehi pridelala krasen sad: prvo slovensko knjigo! In: to bi se ne moglo zgoditi brez drznosti pogumne skupine slovenskih ljudi v Avstraliji!

Prav zares želimo, da bi se ta drznost izkazala za opravičeno. Izkazala se pa bo, če boste Slovenci v Avstraliji segali po knjigi in jo sprejemali z ljubeznijo.

Naj pripomnim, da je v pričujoči številki MISLI govor še o drugih knjigah, boste že našli. Morda kar preveč za eno samo številko. Kaj hočete, ko pa iz srca verjamemo v besede, ki smo jih oni dan brali nad člankom v nekem slovenskem listu: KNJIGA — MOJA PRIJATELJICA.. In MISLI vam privoščijo — veliko dobrih prijateljic!

ŠKOF SLOMŠEK O ŠOLI

P. Odilo

SLOMŠEK JE BIL — to je znano — največji vzgojitelj slovenskega naroda in nekak temeljni kamen naše slovenske šole. On je tisti, ki je spisal prve uradne knjige za slovenske otroke, ki so jih učitelji uporabljali v šolah. Neprekosljiva je Slomškova knjiga "Blaže in Nežica". Knjiga je bila takoj prevedena skoraj na vse slovanske jezike. Prvi so imeli ta prevod Rusi. Ta mesec (februar) so se naše šole v Avstraliji na novo odprle in svoje otroke ste tudi Slovenci poslali v šolo. Kam ste jih poslali? Šola je namestnica staršev; učitelj ali učiteljica v šoli nadomestuje očeta in mater. Če sta oče in mati katoličana, kaj je bolj naravno, kot da vaju v šoli nadomestujeta katoliški učitelj, katoliška učiteljica? V šoli ni glavna oseba otrok, temveč učitelj; ta je važen. Otrokov srce je kakor bel nepopisan kos papirja, ki komaj čaka, da bo na njem nekaj napisanega. Kdo bo ta list popisal? To je važno! Vsak človek ima svojo pisavo, vsak piše svoje misli, svoje nazore na papir. Ali kaj mislite na to, starši, kdo piše v srce vašega otroka? Morda zagrizen krivoverski učitelj? Kako sta vendar mogla to narediti, da sta otroka poslala v nekatoliško šolo? Enkrat bosta obžalovala! Le nikar naj nihče ne rče: Otrok je še premajhen in ne razume! Če razume, da je dvakrat dve štiri, razume tudi, da so v presv. Trojici tri osebe in da je en sam Bog. To za uvod. Zdaj pa: Kaj pravi v tem oziru naš Slomšek?

"Svoje dni so ljudje manj znali, pa so Boga bolj spoznali. Sedanjí kristjani imajo krščanski nauk v glavi, v srcu pa ne. Glava je polna vednosti, srce je prazno čednosti. Če se glava česa nauči, se mora tudi srce poživiti! Ako je srce mrzlo za božje reči, potem govori jezik prazne besede, pa naj bodo še tako lepe in svete: od srca ne pridejo in k srcu ne gredo".

"Krščanske nauke lahko vsak daje, kdor jih zna, toda učence za božje reči obudi samo tisti, ki ima svoje srce vneto božje ljubezni. Takih mater in očetov pa močno pogrešamo, takih učiteljev premalo imamo!"

"Hočeš otroke za sveto vero oživeti, moraš tudi ti za sveto vero goreti: saj ni mogoče, da bi kdo iz ledu ogenj ukresnil. Hočeš, da bo tvoj otrok znal moliti, mora tebe, oče, mati, učitelj, videti, da se pokrižaš in roke skleneš ter moliš. Če želiš otrokom prav dopovedati, kako se morajo v cerkvi zadržati, potem moraš iti z otrokom v cer-

kev ter mu pokazati, kako je treba poklekniti, kako moliti."

"Otrok rajši stori, kar starše ali učitelja vidi, da dela, kot pa to, kar sliši. Besede mičejo, zgledi vlečejo? Ne samo tisti, ki uči, temveč tisti, ki stori, kar uči, tisti bo velik v nebeškem kraljestvu."

"Kam ste dali lične jaslice, ki ste jih za božične praznike doma videli kot otroci? Vse leto ste se veselili svetih jaslic in božjega Deteta v njih! Zakaj tega veselja nočete pripraviti svojim otrokom?"

"Kam so šle mile pesmice, ki jih je dobra mati pela, ko je otroka zibala: od usmiljenega Jazusa, od Marije, ljube Matere, od angela varuha, od rumenega sonca, ki sije in greje, od male bibe, ki leze in jo nebeški Oče živi. Matere, matere! Zakaj otrokom več ne požete milih slovenskih pesmic, ki jim morajo biti poleg materinega mleka prva hrana! Česar starši in učitelji ne znajo, tudi svojim otrokom in učencem ne dajo."

"Mama pripelje otroka v cerkev in tam vidi otrok lučke goreti. Lučka, lučka, zakriči otrok. Mama pelje otroka k stojalu in prižge lučko pred Ma-

LENUHI — POTEPUHI

A.M. Slomšek

**Beži, beži, o lenoba,
v tovaršijo ti ne grem.
Ti si mladih let grdoba,
trdno se ti odpovem.**

**Mlade lene in lenuhe
čaka strgani rokav,
potepenke, potepuhe
bode glad po svetu gnal.**

**Dobre glave, pridne roke
dober oče rad ima.
Pridne ljubi Bog otroke
in jim dobro srečo da.**

**Prava sreča pa lenuha
rada hitro zapusti.
Pridni šolar dosti kruha
si za starost oskrbi.**

rijo. Otrok gleda, vse gori z njega. Otrok, zdaj pa še ti prižgi eno in prosi Marijo, naj te varuje!"

"Mama poklekne pred oltarjem, otrok takoj posnema. Le pokazili mu, mama, kako je treba poklekniti, da ne bo imela šola prevelikega dela s tem! Od daleč vidi otrok cerkev in se že križa, ker ima dobro mater. Kje je Bogec? vpraša mama otroka. Otrok pa išče na steni križ in s prstom pokaže na križ in reče: Tukaj je Bogec! Kje je Marija, Mati božja? se glasi vprašanje. Otrok poišče Marijino podobo na domačem oltarčku in veselo vzklikne, kar žari mu iz obraza, ker je našel, po čemer hrepeni mlado srcece in pove: Tukaj je Marija."

"Take stvari so otroku dragoceno cvetje iz domačne hiše. Ako cvetja ni, potem tudi sadu ne bo! Zgodi se, da je šola najboljša, pa zija velik prepad med šolo in družino, domačo hišo. Starši! Ne zanašajte se samo na šolo! Doma ne zamudite utrditi tega, kar dobra šola uči. Kar starši pri otroku zamude, se težko kdaj popravi. Otrok se uči v katoliški šoli, da je treba vsako nedeljo, vsak praznik

k maši iti, ata pa ne gre, kako porazno to vpliva na otroka! Otrok se s tako resnobo pripravlja na sv. spoved, na sveto obhajilo, ve pa, da ata in mama že tako dolgo nista prejela svetih zakramentov. Kako to otroka boli. Šola samo tam blagodejno napreduje, kjer starši krščanski vzgoji pravi temelj polagajo. Človek tudi na stara leta svoje poti ne bo opustil, če se je prave poti v svojih mladih letih navadil."

"Najhujši zmoti današnjega časa sta dve; uči jih zmešani svet: pozabi Boga in nič ne delaj za njega! Krščanska šola in katoliški dom pa morata učiti: MOLI IN DELAJ! Tako bomo svojo hišo na skalo zidali! Vsi viharji sveta je ne bodo podrli!"

"Preljubi očetje in matere! Sreča ali nesreča prihodnjih dni v vaših rokah leži: to so vaši otroci. Kakor jih boste odgojili, take čase: slabe ali dobre, bomo imeli. Za trojno suktno otrokom skrbite: za poštenost, za delavnost in pobožnost. Učite, svarite, kaznujte in pa predvsem: MOLITE, naj BOG OTROKOM PRAVO PAMET DA!"

ZLATO PRAVILO ZA ŽIVLJENJE

A.M. Slomšek

HOČEŠ PO SVETU SREČNO HODITI, bodi skromen in dober vsem, pa le redkim zaupaj. Do Boga bodi pobožen, do sebe sramežljiv, vsakemu pa pravičen. Ljubi prijatelje, prenašaj sovražnike in jim odpuščaj. Stori dobrega, kolikor moreš, in vse te bo rado imelo.

Naj te zadene hudo ali dobro, vse si lahko obrneš v srečo, ako se v nesreči ponižaš, v sreči pa ne povišaš in hvališ Boga za vse, kar ti je dal.

Pokorno naj bo telo duši, duša pa Bogu — naj bo vse po sveti volji božji. Kjer te dvojne pokorščine ni, je vse narobe in vse napačno.

Na oni svet preko groba ne pojde z nami posvetna čast, ne oblast, ne bogastvo in ne dobrote tega sveta; le dobra in pa slaba dela nas bodo v večnost spremljala in tam nam bodo ali v blagor ali pa v gorje."

SLOMŠKOVA ŠOLA V SYDNEYU

P. Odilo

PRAV GOTOVO ZASLUŽI tak naslov. Uči vse prav tako, kot je učil Slomšek. In se je že lepo ukoreninila. V soboto 3. febr. se je kar s procesijo preselila iz Caritas dvoranice na Queen St. v šolsko poslopje ob cerkvi sv. Frančiška v Paddingtonu. Kar dolg sprevod je bil: otroci in "učiteljski zbor". Prišli smo v zaresen šolski razred s klopmi, tablo in kar je še potrebno.

Zato smo pa tudi takoj začeli na tablo pisati, kaj mama dela: Kuha, pere, pospravlja, šiva, moli. Otroci so si s table vse lepo prepisali. Ko smo zapisali, da mama moli, so nekateri otroci kar rokice sklenili. Lepo priznanje njihovim mamam!

Seveda smo tudi peli. Od Izidorja, ki je ovčice pasel, in o veseli slovenski deklici. Pri tej pesmi, ko je prišel na vrsto "tra-la-la", je moral učitelj Tone malo zaplesati. Otroci so mu močno ploskali.

SLOMŠKOVA slovenska šola je vsako soboto ob 10. dopoldne. Pripeljite še več otrok!

KRIŽANJE EKVATORJA

P. Odilo

(Konec)

POROČILO IZ LETA 1834 IN 1845 PRAVI, da so se morali Neptunu predstaviti tudi duhovniki in dobiti dovoljenje ali prestati izkušnjo ter sprejeti pokoro, če so hoteli prekoračiti ekvator in so bili seveda prvič na taki vožnji. Kaplan Colton celo poroča, da je obred križanja ekvatorja tako zmešal disciplino na ladji, da je odločno zahteval, naj se vbodoče ti obredi prepovejo. Gotovo so si ga malo preveč privoščili, kot nekaj let prej angleške kraljice. Zdaj si lahko vsak misli, kako so se meni hlače tresle, ko sem izvedel za to ceremonijo in ko smo se bližali onemu ekvatorskemu krogu! Toda ker sem si ravno one dni pridobil veliko "zaslugo" za ladjo Monterey, s katero se vozimo, sem bil oproščen in mi ni bilo treba dejansko sodelovati pri oni ceremoniji križanja, pa sem vseeno dobil tiskano diplomu, da sem od "kralja in boga Neptuna" pripušen za križanje ekvatorja. Kakšno uslugo sem naredil?

Ko smo bili prvo nedeljo na ladji in smo imeli tri sv. maše, bi bili radi med eno mašo peli, toda nismo imeli kaj vzeti v roke. Niti ene pesmarice ni bilo na razpolago na ladji. Takoj prvi ponedeljek sem se vsedel in začel pisati latinsko koralno mašo "De angelis". Pridejal sem kake tri Marijine pesmi v angleščini, pesem v čast Srcu Jezusovemu, pesem o Mariji Morski zvezdi, latinsko in angleško, nato 3 božične pesmi — seveda angleške in eno latinsko. Papir je dala z veseljem pisarna, ki ima tudi razmnoževalni aparat in tako smo za drugo nedeljo imeli lepe pesmarice v rokah. Kakih trideset pevcev in pevk se je zbralo in prepevali smo, da je bilo veselje. Vse to je prišlo na uho ladijskemu kapetanu in napravil mi je uslugo, da me je oprostil obreda križanja: ni mi bilo treba prevzeti vloge novinca ali "greenhorna", temveč sem lahko bil med gledalci. Vidite, kako pesem vedno prav hodi!

Zdaj naj šele povem, kako se je izvršil naš obred križanja ekvatorja:

Točno ob 3. uri popoldne je zažvižgala ladijska piščal. Igralci so bili pripravljene na spodnjem ladijskem krovu, od koder se je začel spreved na zgornji krov ladje. Na čelu spreveda je igrala koračnico ladijska godba. V sprevodu je korakal veličastno kralj in bog Neptun, kraljica, njun sin in bogato spremstvo: dvorjani, z d r a v n i k i, dvorski brivci, tožilci, nazadnje pa zvezani "novinci" (med katerimi bi moral biti tudi jaz!). Med novinci sta

bila tudi oba mlajša duhovnika, ki sta z menoj na ladji. Jaz sem vse opazoval z verande.

Oder ali pozorišče je bilo narejeno na koncu bazena ali plavališča na prostem. Kralj Neptun in njegova žena kraljica ter kraljevi sin zasedejo pripravljene vzvišene prestole. Poleg njih so dvorjani in dvorni tožilci. Za novince pa je zraven pripravljena ječa v zamreženem prostoru v kotu. Tja so siromake spravili. Ječa je nosila napis: "Zločinci — Criminals". Vsi, ki so igrali, so bili maskirani. Torej res igra. Med igralci bi si bil želel kakšnega Filipa Stanovnika iz Chicage, ali Marijana Meralo, in Ivana Hauptmana ter Jožeta Likozarja iz Clevelanda. Pa smo se morali zadovoljiti s temi, ki smo jih imeli na ladji.

Vsaakega "zločinca" so pripeljali zvezanega pred "božji kraljevi prestol", kamor je moral vsak poklekni na obe kolena. Tožilec bere obtožbo in prestopke. Neptun izreče sodbo in naloži pokoro. Biriči in zdravniki so izvršitelji naložene pokore. Če to malo bolj natančno premislimo, je kar neka javna spoved: napisana obtožba je prebrana, zločinec svojo krivdo prizna in kot skesan grešnik kleči pred svojim "bogom", seveda ne pred Bogom. Greh je odpuščen, pokora naložena — torej so tu priznane tudi časne kazni za greh. Pokora pa je dvojna: ali brivski stol, ali pa operacijska miza. Vsi "grešniki" so oblečeni samo v kopalno obleko, saj se vse godi tik ob plavalšču. Kdor je obsojen, se mora prikazati pred brivci, in ga biriči, ki so oblečeni kot nekaki naši Miklavževi parklji, na brivski stol posadijo.

In zdaj "joj in groza"! Na glavo grešniku zmečejo ubita jajca, seveda je le malo pobaravana žajfnica-milnica; potem mu ves obraz obmečejo z milnico za par prstov debelo, ravno tako tudi po prsih in po nogah. Nato se prične britje. Dva brivca imata delo z zločincem. Imata pa v rokah vsak po eno nad meter dolgo leseno britev in ga neusmiljeno z njima stržeta. Ko je delo končano, mora "grešnik" vstati, da mu lahko brivca dasta nekaj krepkih udarcev: na oni del telesa, kjer hrbet izgubi svoje pošteno ime. Seveda, ne smete vzeti tega najhujše! Nekdo udari na desko, brivce pa se tistega žlahtnega dela telesa samo dotakne, pač pa je prej strahovito zamahnil, da je resnično videti in slišati, kako je grešnik silno hudo tepen.

Ko je to opravljeno, biriča primeta zločinca in ga zaženeta v vodo in v tistem trenutku vsi muzikalni instrumenti ladijske godbe na ves glas zatulijo, da se človek kar prestraši. Grešnik pomoi glavo iz vode in takrat ga spoznamo, kdo je bil. Vsa umazanija gre z njegovega telesa. Morda je to res ostanek starega verskega obreda po besedah kralja Davida: "Gospod, operi mojo hudobijo in očisti mojo pregreho!"

Veliko hujša pokora pa je ona, ki jo Neptun naloži tistim, ki morajo na operacijsko mizo. Miza je pogrnjena z belo rjuho. Spokornika ali spokornico pripeljejo in takrat rjuho odgrnejo. Obsojeni se mora vleči na mizo in "zdravnika" ga zagrneta z rjuho, potem samo od ene strani rjuho odgrneta: od one, ki je obrnjena proč od občinstva in operacija se prične. Grešnik kriči, se zvija, zdihu-

je, cvili, da je groza. Ko vstane, je ves krvav in razrezan: po obrazu, po vratu, po prsih, hrbtu in nogah. Nato ga zopet med kričečim žvižgom vržejo v vodo, iz katere se takoj prikaže ves očiščen brez vsakega sledu kakšne rane. One rane so bile namreč narejene le s pobarvano milnico, pa je izgledalo tako strašno in naravno. Čudež je, da sem bil jaz tega obreda oproščen, ker Neptun ni prizanesel niti mogočnemu kralju in vojskovodji francoskemu Napoleonu Bonapartu. Moral se je obredu podvreči. Zapisano pa seveda ni, kakšne grehe mu je tožilec naštel in kakšno pokoro mu je Neptun naložil.

Večer po tem obredu smo imeli na ladji slavnostno večerjo. Vsem novincem so dali vence okoli vratu v znak, da nas je bog Neptun sprejel v svoje morsko kraljestvo.

★ NAJPREJ BI RAD ČESTITAL naši učiteljici Anici Srnčevi, ki je otroke Slovenske šole tako lepo pripravila za Prešernovo proslavo. Imeli smo jo na tretjo nedeljo v januarju po slovenski maši, na našem običajnem prosvetnem večeru. Otroci so nas razveselili z deklamacijami, pesmijo in prizorčki, da jih je bilo veselje gledati na odru. Pristrčna zahvala Anici, otrokom in staršem, ter ostalim, ki so pomagali pri proslavi. Hvala tudi Francetu Benku, ki nam je — dasi je bil naprošen komaj nekaj dni prej — naslikal Prešernovo sliko. France nam doslej res še nikoli ni odrekel prošnje: takoj prime za čopič in naših skrbi je konec.

Otroci so bili nagrajeni z navdušenim ploskanjem, Uršičeva družina iz Yarraville pa jih je po predstavi posladkala z okusnim pecivom. Na prvo nedeljo v februarju pa smo njihov trud nagradili s tem, da smo jih odpeljali na izlet in sicer v "Fairry Park", Anakie pri Geelongu. Tam so videli vse mogoče prizore iz svetovnoznanih pravljic ter bodo verjetno še dolgo govorili o njih. Seveda so se iz leta udeležili tudi vsi starši. Imeli smo krasno popoldne v prosti naravi.

Misli, February, 1962

★ Zdaj pa kar k porokam. Takole so se vrstile: Na zadnji dan preteklega leta sta se pri Mariji Pomagaj v Kew poročila Anton Kuret in Katica Hras-tovčak. Ženin je iz Golca v Istri, nevesta pa iz Tomašnice na Hrvaškem. — Kot prvo poroko v novem letu pa sem v knjigo zapisal poroko pri Sv. Jožefu v South Yarri, kjer je Ivan Butkovič obljubil zvestobo Tereziji Tomažič. Ženin je iz Butkovičev v Istri, nevesta pa iz Marijinega Celja. — Dne 3. februarja je bila slovenska poroka v St. Kildi, kjer sta se v cerkvi Srca Jezusovega srečala Alojz Kovačič in Ema Poženel. Ženinov rojstni kraj so Škoflje, nevestin pa Godovič. — Isti dan sem poročal tudi pri Srcu Jezusovem v Newportu: tam je pa Franc Štrubelj srečal Danielo Godeša, ki je nedavno prišla iz domovine za svojim izvoljen-cem. Franc je doma iz Stične, Daniela pa iz Dol-njega Jezera pri Cerknici. — V Adelaidi (cerkev Kristusa Kralja, Lockleys) pa je isti dan Ljubljancan Maks Kosovine popeljal pred oltar Barbaro Ellen Covell, rojeno v Suvi, Fiji otoki. — Vidiš, eno poroko sem pa pozabil: Dne 16. decembra sta se (Dalje str. 44.)

Z Vseh Vetrov

SV. MAŠA V LATINŠČINI je bolj in bolj predmet spotike v modernem svetu. Morda je zadnje čase še največ razprav o tej zadevi v angleško govorečem svetu. Po najrazličnejših publikacijah se pojavljajo zahteve, naj bi se sv. Daritev opravljala v angleščini, češ da latinščino manj in manj razumemo. Seveda je pa od druge strani polno ugovorov proti tej zahtevi. Morda je eden najtehtnejših ta: Nikoli niso ljudje toliko potovali kot dandanes. Zdaj naj pa Rim dovoli sv. mašo v angleščini — z isto pravico jo bodo zahtevali drugi jeziki po vsem svetu. Rim bo moral tudi njim ustreči. Dobro! Angleško govoreči svet morda od vseh največ potuje — in bo še več v prihodnosti — ali bo kaj pomagano, če bo angleško govoreči katoličan na primer v Italiji ali na Japonskem prisostvoval maši v jeziku dotične dežele, namesto v latinščini? In duhovnik, ki potuje — ali bo vedno in povsod vlačil s seboj veliko mašno knjigo v svojem jeziku, ko zdaj povsod najde latinsko? Ali ni bolj modro, da vsak posamezen, katoličan nese seboj po svetu svoj majhni molitvenik in pusti duhovniku v miru opraviti mašo v latinskem jeziku, oziroma v kakem orientalskem, če se maša vrši v "vzhodnem" obredu? Tako vidimo, da ima tudi vprašanje "liturgičnega jezika" dve plati — če ne še mnogo več — kot jih ima vsak zvon.

CHIANG KAI-SHEK, vladar na kitajski Formozi, je še poln vere, da pride njegov dan in se vrne na vlado vesoljne Kitajske, ki je danes pod komunisti do skrajnosti zaslužnjena. V svoji novoletni poslanici je z vsem ognjem pozval svoje rojake pod komunisti, naj se dvignejo in napravijo notranjo revolucijo. Na najmanjši znak upora bo njegova armada, ki je vsak hip pripravljena, udrla na celino in podprla upornike do take mere, da bodo komunisti kmalu do konca poraženi. — Žal, da bo ostalo le pri ognjenih besedah. Veliko veljave ima odgovor, ki prihaja Kai-sheku od mnogih strani: PREPOZNO...

"JEE-MUL-UK" so rekli avstralski domačini — črnici nekemu ptiču, ki ga je najti samo v Avstraliji, znanstveno ime zanj je pa *Atrichornis clamosus*. Po sliki soditi ni nič kaj posebnega, morda je nekoliko podoben slovenski taščici. Živi v samotnih goščavah, za letanje ni posebno dober, zelo naglo pa teka po tleh in skozi grmovje, da ga človek težko zagleda. Samec je dober pevec, sa-

mica pa tiha kot miška. Da je ta ptič ob tem času prišel "v javnost", je poseben razlog. Nekoliko so ga poznali v prejšnjem stoletju, pa nihče ni mogel dognati, v katero vrsto ptičev spada. Potem so izgubili vse sledove za njim in dobrih 70 let je bila splošna vera, da je do kraja izumrl. Zdaj so ga pa spet našli nekje v Zahodni Avstraliji in celo vzeli na trak njegovo petje. Veselje med ptičarji je veliko in na novo odkriti ptiček bo seveda deležen skrbnega varstva ali zaščite od strani državnih oblasti. "Jee-mul-uk" je pa s svojim "vstajenjem" dal upanje, da se bo v Avstraliji še marsikaj takega našlo, kar so smatrali za izumrlo in izgubljeno z vselej.

"MESEC DRŽAVLJANSTVA" bi lahko imenovali letošnji januar. Veliko navduševalnih besed za sprejem državljanstva je bilo izrečenih, pa tudi veliko državljanskih papirjev je bilo razdeljenih. Propaganda za sprejemanje državljanstva se je osredotočila deloma okoli državnega praznika "Australia Day", deloma okoli zborovanja v Canberri pod imenom "Australian Citizenship Convention". Ta "konvencija" se snide vsako leto v januarju, zastopniki "starih" in "novih" Avstralcev pridejo skupaj in se menijo, kako bi se najhitreje in najlaže in brez posebnih pretresov "skupaj vzeli". To "skup je manje" se je nekoč imenovalo "asimilacija", potem "integracija", letos so pa iskali in našli nov izraz: "mateship", kar bi se menda po naše reklo — tovarištvo. To seveda v smislu, kot ga je beseda imela pred nastankom komunizma. Ker pa kljub morebitnemu prav tovariškemu in celo prijateljskemu sožitju med starimi in novimi, ki pa še nimajo državljanstva, hočeš nočeš ostaja neka razpoka, ni nič čudnega in neumestnega, če je na dnevnem redu geslo: Vloži prošnjo za državljanski papir!

S SPREJEMOM AVSTRALSKEGA DRŽAVLJANSTVA postaneš enakopraven tukaj rojenim sodržavljanom, s tem pa ni rečeno, da nehaš biti, kar si bil doslej — bodisi po značaju, jeziku, narodnosti, sploh po svoji naravi. Ostanješ, kar si, k vsemu dosedanjemu na privzameš novo dobro: pravice avstralskega državljana! To hoče povedati novi izraz: "mateship" — tovarištvo. Gotovo je to velik korak naprej v razvoju avstralske miselnosti, ki si je, kot vedo povedati, nekoč predstavljala "asimilacijo" in "integracijo" vse drugače. Na primer tako, da na cesti ali na vlaku nisi smel ziniti

v svojem jeziku. Omenjene vsakoletne konvencije v Canberri so po mnenju mnogih brez pravega pomena za nove priseljence. Saj je celo na letošnji konvenciji sami nekdo dejal: Mi tukaj na dolgo in široko razpravljamo o tem, kako naj se vedejo novi priseljenci v novi deželi, oni sami pa po ogromni večini komaj kaj vejo o naših razpravah, brez nas in naših ugibanj si snujejo življenje po svoje. V glavnem bo to kar res. Miselnosti novih te konvencije ne bodo preosnovala, priznati je pa treba, da na drugi strani kar precej pripomorejo k preosnovi miselnosti rojenih Avstralcev.

PRESEDNIK KENNEDY v ZDA je dobil pri volitvah zelo majhno večino kot kandidat demokratske stranke. Vendar — demokratje so zmagali in vsi Amerikanci vedo, da ima vsaj za naslednja štiri leta demokratska stranka vso besedo pri vladanju dežele. Kljub temu je Kennedy imenoval na tucate republikancev na važna mesta v svoji administraciji. Le nekaj zagriženih demokratov se s tem ne strinja in le nekaj zagriženih republikancev očita svojim pristašem, ki so sprejeli imenovanja od Kennedyja, da so politični "odpadniki" in jih je Kennedy nekako podkupil. Kennedy ve, da bodo pri prihodnjih volitvah spet volili republikanskega kandidata, vendar jih drži, ker se zaveda, da so sposobni administratorji. Liberalna stranka v Avstraliji je tudi dobila zelo majhno večino, pa pravijo, da je kaj takega tu nemogoče. Pristaši delavske stranke so baje nemogoči v administraciji liberalcev, pa naj bi bili še tako sposobni, kali. In seveda tudi obratno. Pri vladanju Avstralije morejo sodelovati samo kot opozicija, ki se upira in dostikrat vse vprek kritizira. Je pa že bolj simpatičen ameriški sistem, ki ga je začel že Roosevelt in ga Kennedy na debelo posnema. Sposobnost ljudi pri vladanju dežele naj bi povsod odločevala, ne zgolj politična strankarska pripadnost.

BREZPOSELNOST V AVSTRALIJI je še vedno dosti občutna, če ne še bolj kot pred novim letom. Krivce iščejo in jih kličejo na odgovor. Nekateri jih iščejo v krogih finančnikov in gospodarstvenikov, drugi med politikarji. Ker pa ne vlada povsod ena in ista stranka, se ponekod krivda pripisuje liberalni stranki, drugod pa delavski. Tako imajo obojni dovolj materiala za medsebojno očitavanje. Delovni ljudje pa iščejo dela in zaslužka, da bi se našli krivci za brezposelnost, na tem jim ni veliko. In pri iskanju zaposlenosti vedo povedati, da jo po večini človek tudi najde, če mu je le resno na tem, da ima zaslužek. Za Slovence ta trditev baje še prav posebej velja.

IZ ZRAKA PATROLIRAJO v Californiji velike avtomobilске ceste. Promet na njih je postal tako ogromen, da se policijski avto ne more dovolj hitro gibati, vsaj ne brez smrtne nevarnosti. Tako se je odgovorna oblast za javno varnost zatekla k potrotiliranju iz zraka — z letalom. Kakor hitro zračni policaj zapazi na cesti pod seboj nered, zlasti prehitro vožnjo, telefonira številko avtomobila na bližnjo policijsko postajo in krivec ne uide kazni. Vendar iz zraka ne iščejo samo grešnikov, pomagajo tudi v nezgodah in težavah. Če ti zmanjka gasolina in obtičiš ob cesti, pokličejo najbližjo gasolinsko postajo in od tam ti v nekaj minutah pripeljejo novega goriva. Če je treba klicati ambulanco, jo ne samo pokličejo, ustavijo ali dirigarjo iz zraka tudi promet, da ima ambulanca prosto pot. In tako dalje. Nezgoda pa vendar zodene lahko tudi patrolmana v zraku, čeprav se mu ni treba ogibati avtomobilov, ki v milijonih drve po cestah in pobičejo 10 ljudi na dan.

PODCESTNA CENTRALNA KURJAVA je začela delovati v Moskvi in in kjer jo že imajo, sneg ne obleži, mokrota se sproti posuši, led je nemogoč, pa naj bo še tako mrz. Prvi poskusi so se baje dobro obnesli in novost mislijo izvesti v vsem mestu. Nekateri sodijo, da stroški ne bodo dosti presežali vsote, ki jo mora mesto porabiti za kidanje snega in čiščenje cest. Upajo, da bodo vsi klimo umetno prenapredili. Amerikanci gotovo že pazno gledajo, kaj bo iz tega, in računajo. Avstralija bo pa še nadalje po starem uničevala led — hočem reči: sladoleđ, ko drugačnega ledu ne pozna.

POTRES IN POLITIKA. Podrobnosti o katastrofalnem potresu v Dalmaciji so prodrle polagoma tudi do nas. Pod naslovom: KO BIOKOVO ZAPLEŠE, je prinesel ginljivo sliko o potresu VESTNIK, glasilo SKM. Tako izčrpnega poročila vsaj naš urednik ni nikjer drugje bral. Seveda je pomoč nujno potrebna in naj bi prišla od vseh strani. Poslal jo je, poročajo, med prvimi Nikita Hruščev. Pa je takoj završalo: zbližanje med Moskvo in Belgradom. Naj bo res ali ne — nesreča bližnjega ne bi smela biti povod za politično manevriranje.

ROMANJE V FAIRFIELD

"VINSKA TRGATEV"

Več na strani 58.

Odprto pismo marsalu Titu

("Katoliški Glas", Gorica)

Gospod maršal!

Oprostite, g. maršal, da se obračam na Vas z odprtim pismom. Poslal sem Vam pretekli mesec oktober osebno priporočeno pismo, a nanj nisem dobil nobenega odgovora.

V pismu sem Vas prosil to, kar že 14 let prosim, a brez uspeha. Vprašal sem že prejšnje čase na jugoslovanski konzulat v Milanu, nato sem se obrnil večkrat na notranje ministrstvo v Ljubljano, potem zopet na jugoslovanski konzulat v Trst in večkrat še v Beograd, a vedno brez odgovora.

Vsakdo, kogar kaznujejo kot zločinca, ima v demokratski državi pravico vedeti, kakšen zločin mu pripisujejo. Tako bi tudi jaz vedel od Vas, ker mi Vaši podrejeni ne dajo odgovora, zakaj so me v jeseni leta 1947 dvakrat nasilno vrgli iz Jugoslavije. Kaj sem zakrivil, da so tako surovo in necivilizirano ravnali z menoj, ko so me brcali in tepli? Če sem se kaj pregrešil, mi jasno povejte, če pa nisem ničesar zagrešil zoper zakone FLRJ, zakaj tako ravnate?

Da Vam bo, gospod maršal, bolj jasno, Vam na kratko popišem, kar se je zgodilo.

Kmalu po razmejitve v letu 1947 so dne 22. septembra pozno zvečer udrli miličniki in najeta drhal v župnišče v Solkanu, kjer sem bil župnik in po razmejitvi tudi apostolski administrator za tisti del goriške nadškofije, ki je bil priključen Jugoslaviji. Odpeljali so me na mejo. Tam sem se uprl, da ne prestopim meje, in jim povedal, če imajo kaj zoper mene, naj me postavijo pred sodišče in naj me obsojijo za pregreške. Nič ni pomagalo. Dva miličnika sta me prijela in dobesedno vrgla na drugo stran meje.

Naslednji dan sem se po drugi poti preko Ljubljane, kjer sem se zglasil na notranjem ministrstvu, vrnil v Solkan. Mislil sem, da se je to podlo dejanje izvršilo brez vednosti višjih oblasti. Čez dober teden me je zopet OZNA ugrabila na Sv. gori, kjer sem se ravno mudil, in me z avtom pripeljala v Solkan ter me izročila skupini pijanih fantalinov, ki so me tepli in z brcami vdruživši vrgli čez mejo.

Prosim, g. maršal, posredujte, da bi mi po 14 letih vsaj odgovorili na mojo ponovno prošnjo. Če nisem ničesar zakrivil, zakaj tako ravnanja z menoj? Zakaj so nato vrgli v ječo mojo sestro in ji uničili zdravje? In zakaj ji na toliko prošenj niso dali zaposlitve? Zakaj so mi ukradli vse moje znanstvene knjige, matematične in fizične, ki sem kot rudarski sin s tako težavo prišel do njih? Kje je tu

socialistična pravičnost, ki se oznanja povsod na vse grlo, ko se z delavsko družino tako postopa? Prosim za odgovor.

★

Še nekaj bi rad prosil, kar sem tudi omenil v osebnem pismu. Dne 1. septembra letos sem name raval obiskati svojo bolešno sestro v Idriji, ker je že dolgo nisem videl zaradi ukaza iz Beograda, da mi konzulat v Trstu ne sme izdati vizuma. Letos poleti je moja sestra na ponovno prošnjo le dobila od notranje uprave v Novi Gorici garancijsko pismo, na podlagi katerega mi je jugoslovanski konzulat v Trstu izstavil vizum veljaven do srede oktobra t. 1. Ko sem 1. septembra prekorlačil mejo na mednarodnem bloku pri Rdeči hiši v Gorici in opravil vse formalnosti pri obeh obmejnih oblasteh, sem se napotil proti avtobusni postaji za Idrijo. Malo pred ciljem me dihati miličnik na kolesu, ki mi veli, naj se takoj vrnem na blok. Tu so mi uničili vizum in me v tretje poslali čez mejo! Ko sem na jugoslovanskem konzulatu v Trstu vprašal za pojasnilo zaradi tega postopanja, so mi odgovorili, da je tak ukaz iz Beograda.

Prosim, da bi mi pojasnili, zakaj zopet tako ravnate. Če me ne smatrajo za vrednega, da bi prišel v Jugoslavijo, zakaj izdajo garancijsko pismo, zakaj vizum? Saj se s takim ravnanjem samo smešijo pred svetom. Jeli morda obisk bolehnih sestre zločin in nevarnost za jugoslovansko državo?

Prosim za odgovor. Pošteno bi bilo, da bi mi vrnilo vizumsko takso, a o tem konzulat v Trstu noče nič slišati. Pošteno bi tudi bilo, da bi mi vrnilo moje študijske knjige, katerih so me oropali. Ali pa naj mi vsaj navedejo krivdo za tako postopanje z menoj tedaj in zdaj. A seveda podprto z dokazi.

S spoštovanjem

dr. FRANC MOČNIK

bivši solkanski župnik in bivši apostolski administrator dela goriške nadškofije, ki je pod Jugoslavijo.

DOPOLNITI JE TREBA

V naši januarski številki je pomanjkljivo:

1. Pri pesmi ČAS ni povedano, da je SLOMSKOVA.
2. Pri sliki v KOTIČKU ni povedano, da predstavlja Kristino in Avico, Filipičevi prvoobhajanki.
3. Pri darovih za g. Podržaja manjka: A. Udovič £ 2-0-0, G. Marinovič £ 1-0-0.

ZA PRAVICE SLOVEŠČINE — V SLOVENIJI

KONČNO BO LE PRECEJ RES, da se mora slovenščina celó v Sloveniji za svoj neoviran obstoj — boriti!

Glasovi o tem so se pojavljali v sami Sloveniji že dolgo, od časa do časa so prodrli tudi v zunanji svet in izzvali debate, koliko je v teh glasovih neoporečne resnice. Včasih se nam je zdelo, da pretiravajo tisti, ki tem glasovom oporekajo, včasih oni, ki jim pritrjujejo.

Pa se je zgodilo, da so se v Ljubljani sestali k presojevanju položaja v preteklem letu priznani strokovnjaki za slovenski jezik in njegove pravice v govorjeni in pisani besedi. Marsikaj so imeli obžalovati. Na splošno so morali ugotoviti, da se slovenščina v današnjih okoliščinah v resnici zastavlja in zanemarja. Ni dovolj pouka v slovenščini v današnjih šolah, ni dovolj učnih pripomočkov.

Profesor Rupel je trdil, da so Slovenci pod Avstrijo svoj jezik bolj pravilno pisali kot dandanes. (Kdor ima dosti prilike brati pisma mnogih najnovjših emigrantov, bo profesorju rad prikimal. — Ur.)

Prof. Sovre, eden najboljših naših klasičnih iz-

obražencev je obsodil sedanjo oblast, češ da je v šolah izpodbila tla klasični izobrazbi. Ta izobrazba je bila podlaga, da so dijaki nekdanj mogli najti pravi odnos do materinščine. Svoja izvajanja je zaključil: "Če bodo ti viri, ki jih imamo iz antike, do konca usahnili, nam bo ostalo samo še eno: oditi bomo morali v hosto in tam — lajati".

Pesnik Janez Menart se je pritožil nad prevelikim vplivom srbo-hrvaščine. Kino, trgovska podjetja, tovarne, državna uprava, pošta, vozovnice — vse vsiljuje srbo-hrvaščino, kakor da slovenščina v sami Sloveniji nima pomena. "Za vse te stvari bi se bilo treba postaviti, ker mislim, da ta stvar nima z bratstvom in edinstvom nič skupnega, pač mu škoduje in rodi odpor."

Res je, da izhaja v Sloveniji večje število knjig kot kdaj poprej, toda po večini so odgovorna za to privatna podjetja. Brez državne pomoči pa ni mogoče izdati slovenske enciklopedije, slovenskega jezikovnega slovarja in drugih učbenikov. Izgovor je, da ni denarja. Na drugi strani je pa zmerom dovolj denarja za propagandne svrhe. Ko slovenski človek vse to gleda in o tem razmišlja, se mu nehote usiljuje dognanje, da slovenščina v današnji Jugoslaviji ni dobrodošla in slovenski ponos, ki ljudje nagiba, da se želijo naučiti lepe materine besede, ni priznan kot nekaj samo po sebi umevnega.

JOŽE JE KUPIL NOVO PRATIKO

JOŽE JE PRIŠEL DOMOV IN POTEGNIL iz žepa — novo pratiko. "Glej, Micka, kaj sem prinesel!"

"Kaj pa?" ga pogleda postrani Micka in kuha naprej.

"Pratiko, novo pratiko sem prinesel!"

"To si res prav naredil. Sosedov Hanzej celo leto jamra, ko je lani ni dobil. Ko so jo prodajali, se ni pobrigal zanjo, potem jih pa ni bilo več."

No, Jože in Micka sta že kupila pratiko. Pa ti? Nekaj jih je še na razpolago...

x x x x x

"Mohorjev koledar bi rada..." je prišla Lončka v farovž. "Saj sem ga že videla pri sosedu, a bi ga rada sama imela doma."

"Kaj vam pa ugaja v letošnjem koledarju?"

"Veliko reči! Tako domač je. In od gospoda Lučovnika piše, ki sem ga poznala. Tisto je tudi zanimivo, kako so se ženske v Rožeku z vojaki teple, kje bodo pokopane..."

"Ste tisto že brala?"

....."Slišala sem, ko je soseda pripovedovala. In od

Misli, February, 1962

gospoda Mikule je slika v koledarju. To je tisti, ki je napisal pesem "Rož, Podjuna, Zilja", ki so jo zadnjič v Celovcu kar dvakrat peli, na dve viži."

Tako sem šel in prinesel Lončki še zadnji koledar, ki sem ga imel. Ko je prišel Foltej Mlinarjev in tudi hotel imeti letošnji koledar, mu ga nisem mogel dati, ker sem še svojega dal Lončki. Sedaj moram pisati v Celovec, da pošljejo še dva, enega zame, enega za Folteja, potem pa še dva druga. Gotovo se bo še kateri ali katera oglasila in prosila za koledar.

x x x x x

Šimel... šimel... šimel... Ne! Gospod Šimen, tako je naslov povesti, ki jo prinašajo letošnje večer-nice Družbe sv. Mohorja. Sedaj, ko je že mraz in je najboljše stisniti se k peči, ti taka povest naredi prijetno popoldne.

Povest se godi na oni strani Karavank v domači vasi. Ne sicer danes, ampak pred desetletji: popisuje pa življenje tako, kot je res bilo. Samo berite tisto, kar je pripovedovala potovka, ko je prišla pobirat jajca, pa boste videli...

"Naš tednik — Kronika"

Izpod Triglava

O LJUBLJANI poroča slovenski Newyorčan, ki je bil nedavno tam na obisku: Ljubljana je zelo spremenjena v teh 15 letih, odkar je nisem videl. Zelo čista in lepa, lahko bi si jo New York vzel za zgled. Povsod veliko zidajo. Glavne ceste so vzorne, le preozke za današnji promet, pa seveda tudi preveč zvite, dočim so stranske ceste v kaj slabem stanju. Promet je živahen in dobro organiziran, prometna sredstva so prav poceni.

VELIKO POZORNOST in dosti začudenja so med ljudmi v Sloveniji v lanskih mesecih vzbudila uradna popraševanja o beguncih. Miličniki so hodili od hiše do hiše in poizvedovali, kje je ta in ta, ki je o njem znano, da je pobegnil iz dežele bodisi leta 1945 ali pozneje. Ali je še na prejšnjem naslovu? Kaj počne, kako se mu godi? Pišite mu, da se lahko vrne in bo dobil vse svoje nazaj, kar je pustil in smo mu vzeli ter podržavili...

Ljudje so se čudili, ker niso vedeli, da je Tito v New Yorku spoznal, kako nevarna mu je lahko emigracija, če je delavna in informira tuji svet o resničnih ciljih in potih titovščine. In je sklenil: Z emigranti, begunci ali ne, moramo postati prijatelji...

SKRITE BEDE je v domovini še veliko, v splošnem se je pa življenjski standard zadnja leta zelo izboljšal. Nekdo trdi: Skoraj pred vsako bajto sem videl vsaj motorno kolo, tudi po dva, ali pa celo avto. Nič posebnega ni, če se kmet iz hribov pripelje v mesto v Fordom, osebnim ali tovornim. Varčujejo ljudje ne dosti. So precej zadovoljni s trenutnim stanjem, boje se pa inflacije in brezposelnosti. Kmetje so seveda na slabšem kot delavstvo. Hudo je pri tistih domačijah, kjer sta ostala le "stara" dva, ko je vse mlado odšlo v tovarne. Garata da je strah, in vlečeta, kakor vesta in znata. Z velikim naporom zmagujeta silne davke, samo da bi domačija ne izgubila nekdanjega imena. Za politiko ljudje nimajo časa. Po večini je vsa njihova politika v tem, da so veseli nasprotstva med Moskvo in Belgradom. Splošna želja je, da bi tako ostalo.

"NETENJE VERSKE NESTRPNOSTI" je še vedno dober izgovor, da kakega duhovnika ali tudi svetnega vernika za nekaj mesecev zašijejo. V Metliki je župnik Jože Verderber s prižnice oznanil

nekaj takega, kar so smatrali oblastniki za "netenje verske nestrpnosti". Isto oznanilo je potem prebral tudi kaplan — senat okrožnega sodišča v Novem mestu je obsodil župnika na 10 mesecev, kaplana pa na dva. V zadevo je bila vpletena neka žena iz Rosalnic, tudi njo so zašili za dva meseca. Je pač težko pod komunisti najti pravo mejo med versko gorečnostjo in versko "neustrpnostjo."

"RESEN DRUŽBENI PROBLEM" so po izjavi delavskih sindikatov v Ljubljani postale izredno številne nesreče pri delu v tovarnah. V teku prvih devetih mesecev lani je bilo takih nesreč nad 40,000 in to samo v Sloveniji. Po uradnih ugotovitvah pripisujejo veliko večino teh nezgod "osebnemu faktorju", ne pomanjkljivosti v tovarnah. Ko uvajajo nove delavce v njihov posel, jih premalo opozarjajo na nevarnosti, ponesrečijo se pa pogosto tudi ljudje, ki so preutrujeni od dolge vožnje do tovarne ali od dvojne zaposlitve, pa tudi taki, ki prihajajo na delo s slabo prehrano ali iz neurejenih družinskih razmer. O vsem tem in takem je razpravljalo ljubljansko "Delo".

VRH KRIMA naj postane kraj razvedrila in oddiha za "week-end" ljubljanskim družinam, tako je odločil občinski odbor Ljubljana-Vič-Rudnik. Avtomobilska cesta je že izpeljana do vrha, gradijo planinsko kočo, sledilo bo naselje letovišnih hišic, pa tudi žična vzpenjača morda nekoč pride, pravijo.

DR. BOŽIDAR LAVRIČ, zelo znan in priznan zdravnik, specialist za pljučne bolezni in Titov osebni zdravnik je umrl v Ljubljani. Med vojno je šel med partizane. Bil je star ob smrti komaj 62 let.

ZA PROSLAVO PETSTOLETNIČE ljubljanske škofije, ki bo letos v septembru, delajo velike priprave na zunaj in na znotraj. Med drugim zlasti padajo v oči temeljita popravila na stolnici, k čemur prispeva vsa škofija. Na znotraj naj pa pripravijo Ljubljančane in okoličane na to proslavo številni misijoni, ki se bodo vršili po vseh cerkvah v Ljubljani in bližnji okolici. Za voditelje misijonov so skrbno izbrali kader misijonarjev iz raznih redov, ki še imejo dovolj duhovnikov, da se morejo nekateri od njih posvetiti misijonarjenju.

FRANČIŠKANSKI RED v Sloveniji pridno obiskuje zelo nedobrodošla smrtna kosa. Nedobrodošla posebno zato, ker pobira primeroma mlade matre, okoli 40. ali 50. leta. V najnovjšem času so umrli v teh letih kar trije: p. Kornelij Gorše, p. Krizolog Zajc in pravkar tudi p. Ludovik Dovč (v

Nazarju). Nasprotno pa še živi precej patrov v visoki starosti, ki so pa še kar aktivni in store, kar največ morejo. Nedavno je iz njihove srede odšel v večnost p. Oto Kocjan v starosti 87 let. Kljub vsem težavam pa provincija le dobiva tudi mlad naraščaj, seveda v tako majhnem številu, da je izguba zaradi smrti nenadomestljiva.

RAZSTAVO ELEKTRONIKE so imeli preteklo jesen na ljubljanskem gospodarskem razstavišču. Razstavljalo je več domačih in tujih podjetij. Tovarna ISKRA v Kranju izdeluje elektronske alarmne naprave proti požaru in vlomom. Sploh elektronika vedno bolj prodira v tovarne. Na tekočih trakih nadzoruje izdelke in izločuje, kar ni pravilno izdelano. Tudi na železniških postajah uvažajo elektronske signale.

DVA PROCENTA NEPISMENIH so še našli v Sloveniji o priliki lanskega ljudskega štetja. V vsej Jugoslaviji jih je še 21%, dočim so jih pred 8 leti našteali 24,5%.

SLOMŠEK IN PREŠERN

KRASNO PRIMERO MED NJIMA je napravil v uvodniku SVOBODNE SLOVENIJE z dne 18. januarja 1962 dr. Tine Debeljak:

“Slomšek je bil vrstnik pa tudi sošolec Prešernov: delo obeh je preobrazilo narod. Prešeren je bil genij, ki je vzcvetel iz suhih tal kot agava, ki zeleni v puščavi, pa enkrat na sto let da svoj cvet! Tak cvet je Prešernova umetnost v naši kulturni zgodovini. Slomškovo delo je pa delo oratarja, ki rahlja prav to kulturno puščavo okrog cveta, da jo spremeni v vrt; pa giganta, ki dvigne cele plasti naroda na višjo kulturno gladino! Iz ljudstva v zaveden narod, iz analfabetizma v izobraženega človeka. Ljudstvu daje v roke knjigo, da ga utrdi z njo v veri in ljubezni do naroda. Da smo Slovenci kljub politični odvisnosti in nemškemu raznarodovalnemu pritisku postali tako notranje slovensko trdni, pa narodno goreči in po izobrazbi hrepeneči, da smo že v Avstriji bili za Čehi narod z najmanjšim procentom analfabetizma, je prav gotovo velika zasluga Slomškova.”

Isti uvodničar v isti številki lista predlaga, da bi Slovenci letošnje leto razglasili za SLOMŠKOVO LETO.

Naše MISLI so storile že s prvo številko letošnjega leta.

BRUNO PARMA, 20 letni ljubljanski maturant, je na svetovnem šahovskem mladinskem turnirju v Haagu odnesel prvenstvo. S tem je stopil v “trojko” z drugima slovenskima svetovnima prvaka: šlibarjem in Cerarjem. Šlibar — prvak v smučanju, Cerar v orodni telovadbi, Parma v šahu.

“**JAMARSKA EKSPEDICIJA**”, ki jo omenja Ivan Burnik v naših januarskih MISLIH, se je spustila v 290 m globoko brezdno s Kredarice v triglavske pogorju. Skupino jamarjev so sestavljali: Bogdan Tomc, Elo Rijavec, Mikec Drašler, Stanko Markovič in dr. Ivan Gams.

SLOVENC NA KOROŠKEM z zadovoljstvom ugotavljajo, da je njihov živelj kljub vsem nemškim šikanam še dosti močan. Pri lanskim volitvah v deželno kmetijsko zbornico so dobili celo več glasov kot pred petimi leti. Takrat so imeli 1518 glasov, lani pa 1821. Ta porast glasov je prva po letu 1920. Prav tako v raznih drugih pogledih kažejo, da je še vedno res, kar je trdila svoj čas znana Pregljeva povest: UMRETI NOČEJO!

Pismo iz Argentine

Velecenjeni p. urednik: —

V oktobrski številki preteklega leta sem z zanimanjem brala o “Meniševskem Japčku v Ljubljani”. Kaj ne bi, saj je bila v članku omenjena “sestra Micka” moja mama! Ob branju sem se spomnila, kako mi je mama v svojih starejših letih rada pravila, kako nerad je stric Jaka — Japček — študiral. Vedno sta ga morala ona in stric Jože (dr. Jože Debevec, profesor) strogo kontrolirati.

Žal, so zdaj že vsi trije v večnosti: strica Jože in Jaka in moja mama. Stric Jože je stanoval v naši — Remčevi — družini in moj sinček mu je rekel “stric buk”, ker mu je vedno kazal kakšne “bukve”.

Živi pa še stric France ali Francelj, ki ga je Jaka tudi pogosto omenjal v svojih popisih Menišije. Leta 1960 ga je zadela kap in živi sedaj v ljubljanski hiralnici. Leta 1956 mu je umrla žena — en mesec za našo mamo — Remčevo — in je ostal sam. Ko ga je zadela kap, je šel najprej v bolnico, pa mu je oblast takoj vzela stanovanje. Tako si je moral poiskati življenjski prostor v hiralnici.

Prav lepa hvala za objavo Japčkovega popisa v MISLIH. Branje mi je zbudilo dolgo vrsto lepih spominov.

Debeljakova

pri Sv. Družini v Bell Parku poročila Josip Filipovič (po rodu Hrvat) in Kristina Golnar, doma iz Ptuja. — Vsem parom naše iskrene čestitke in obilico božjega blagoslova!

★ Krsti pa so bili pri nas sledeči: Dne 6. januarja sta prinesla h krstu v cerkev sv. Krištofa, Airport West, svojo prvorojenko Anton Poklar in Ana r. Iskra iz Bullengorooka. Isti dan je pri Sv. Avguštinu v Yarraville zajokala Sandra, hči Franca Žerjal in Stanislave r. Gorup. — 13. januarja smo spet krščevali pri Mariji Pomagaj v Kew in sicer Pavla, sinka Zdravka Lazariča in Karoline r. Cucek. — Dne 14. januarja pa je bil krst v Pascoe Vale in sicer v družinici Alojza Kozole in Ane r. Pulfer. Hčerki bo ime Rosemarie Gitta. — Dne 20. januarja pa je v Gisborne krščevala družina Antona Balog in Cecilije r. Knez iz Riddell's Creeka. Punčko bodo klicali za Marijo Rozo. — Družinam, ki jih je Bog obdaril z otročki, naše iskrene čestitke.

★ Slučajno sem pri obisku družine slišal pogovor dveh gospa in seveda se je sukal o tretji, ki je ni bilo zraven. "Kaj si opazila? Že tretjega otroka pričakuje. Pa komaj šest let je minilo, kar smo bili na poroki..." In tako dalje... Kakor da bi bilo ne vem kako narobe, če se mladi par zaveda svoje zakonske dolžnosti. Sledilo je še nekaj šal na račun teh "starokopitnih" prijateljev, da sem končno obe gospe z resnim pogledom prisilil k molku, nato pa povedal svoje.

Nekateri so sami "moderni" zakonski pari, ki jim je več za hišo in avto in vse mogoče udobnosti, kakor pa za družino. Potem jih pa vest zapeče, kadar koli vidijo druge, ki mislijo drugače. In vest hočejo osmešiti. Pa so sami vredni pomilovanja. Par, ki mu je kaj za zakonsko srečo, se na te "prosvetljence" ne bo oziral. Čas bo pokazal, kako napak si predstavljajo zakon in življenje.

Hvala Bogu, da naši starši niso bili "moderni". Verjetno večine od nas ne bi nikoli bilo, saj smo večinoma iz številnih družin. Kaj ni res tako?

★ Melbourne, ki je svoj čas zapisal v našo izseljensko zgodovino prvo slovensko kulturno odsko prireditel v Avstraliji, more k njej pripisati novo pomembnost: Slovenski klub Melbourne je izdal PRVO slovensko knjigo v Avstraliji, pesniško zbirko "Bronasti tolkač". Pesnik Humbert Pribac je eden izmed nas. Pred dvema letoma je prišel iz Bo-

negille, zdaj pa na melbournski univerzi nadaljuje svoje študije. Dr. Tine Debeljak pri Slovenski kulturni akciji v Argentini je njegovo pesniško zbirko zelo laskavo ocenil in je tudi izrazil željo, da bi izšla v Argentini. Vendar se je pesnik odločil, da jo najprej ponudi Slovenskemu klubu Melbourne, kajti morebitni čisti dobiček ni namenil zase, ampak ga je daroval za Slovenski dom. Tako je knjiga v tem času zagledala beli dan. Tiskala jo je slovenska "Distinction Printing" (Simon Špacapan), vezavo knjige pa je brez plačila prevzela pesnikova soproga. Knjiga bo prišla na vse slovenske zamejske knjižne trge. Za avstralske Slovence je na razpolago pri SKM in stane eno funto. Pišite na naslov: Tajništvo Slov. kluba, Slovenski dom, 371a Park Street, Princes Hill, Victoria.

Humbertu iz srca čestitam k pesniški zbirki in mu želim še mnogo lepih uspehov na polju slovenske pesniške umetnosti.

★ Večkrat sem že delil otrokom plastične kapelice z vratci. Navadno jim razložim, da bodo vrata odprta, kadar bodo pridni. Če pa fantek ali dekletce nagaja, bo pa prišel angelček in vrata zaprl. Seveda me mama ali ata dobro razumeta in mojo razlago uporabita pri otroški vzgoji. Marsikak otrok je že našel na lepem vratca kapelice zaprta in žal mu je bilo, da ni bil priden. Je pa zato večje veselje, ko čez čas pokula v sobo in najde vrata spet odprta...

Sem slišal o fantku, ki je tudi na lepem našel vrata zaprta. Kaj bi jih ne, ko pa ni hotel ubogati mame in je zganjal svojo otroško trmo. Le zaprta vrata so pomagala, da je postal spet priden. No, potem je pa hodil gledat, kdaj bodo vrata odprta. A smola, angelček kar ni in ni hotel priti, da bi jih odprl. (Mama je imela ta dan preveč dela, pa je pozabila na kapelico v sobi!) Končno pa je bilo fantku dovolj. Pristavil je stol in segel po kapelici. Kar obojna vrata je potrgal in dejal: "Tako, zdaj bo pa kapelica vedno odprta, ko vrat nimajo več..."

Pa imamo res pametne malčke v Melbourne, kajne? Še angelčku ki radi prihranili delo. Samo na drugačen način kot si želi mama.

★ Kot je že zadnjič nekdo omenil v Mislih tiskovno napako v Koledarčku: tisto "huhovno" skrbstvo mi ne dela sivih las. V slabo voljo me je spravil tiskarski škrt na isti strani Koledarčka, ker je iz **Stawell St.** (tam je slov. maša na prvo nedeljo), Burnley, napravil "Stanwell". To je pa že bolj usodna napaka in marsikak taxi bo več šilingov zaslužil na njen račun, pa še ne bo pripeljal novega jakaja do slovenske maše. Presneti škrt!

(Ostalo pride v marcu.)

OKRAS VAŠEGA STANOVANJA

(Poslano)

ZAPISANO JE: POVEJ MI, s čim si okrasil stanovanje, pa ti povem, kdo si!

Pa je res tako. Pogled v stanovanje, na tla, na razporeditev opreme — vse govori obiskovalcu o inteligenci in okusu stanovalca. Ne najmanjše vrednosti je dekorativna stran stanovanja.

Hvala Bogu! Slovenski domovi so skoraj vsi mirni, okusni in ne preveč našarjeni z vso mogočo navlako. Po stenah skoraj vseh naših domov je najti lepe fotografije, v premnogih danes že tudi lepe slike in kipe. In če vidimo, da je slika ali kip delo slovenskega umetnika, nam to pove, da je lastnik stanovanja Slovenec. Pa ne samo to. Pove nam tudi, da ima smisel za resnično umetnost. Med slovenskimi umetniki v zamejstvu je namreč resnost poklicnega dela prva lastnost.

Tako se je zgodilo, da res skoraj noben slovenski dom nima tega, kar smo nekoč imenovali "kič". To pomeni zmazek ali na cenene efekte cikajoče slike, ki so pa brez vsake umetniške vrednosti. Zадnja leta je zraslo veliko slovenskih domov in v mnogih vise slike slovenskih umetnikov — družini v ponos, tujim obiskovalcem pa v vednost, da se slovenska umetnost danes lahko meri z vsako drugo. Resnična umetnina ne vpliva samo blagodejno na ljudi, ki se vsak dan gibljejo krog nje, govori jim še svoj poseben jezik. Pove marsikaj tudi o ljudeh, ki okrog nje žive. Govori o njihovem značaju.

Slovenski umetniki v domovini so postavili na svetovnih razstavah svoja imena na prva mesta. In slovenski slikarji in kiparji v zamejstvu in v emigraciji so prav tako pokazali zavidljivo kvaliteto. Razne organizacije, na primer Slovenska Kulturna Akcija, so pripomogle k boljšemu spoznavanju umetnin in umetnikov. SKA tiska umetniške reprodukcije, izdaja umetniške knjige, prireja razstave, vodi umetniško šolo itd. Gre ji velika zasluga za vzbujanje umetniškega čuta med rojaki.

Posebej je SKA s svojimi **trema umetnostnimi loterijami** poslala okoli 60 umetnin v slovenske domove.

Prav zdaj so v prodaji srečke za četrto umetniško loterijo. Ta bo najbogatejša od vseh dosedanjih: **20 resničnih umetnin bo razdeljenih med kupce srečk.** Možnost zadetka je 1:75 — brez dvoja edinstven primer v loterijskem svetu!

Slovenske pisarne po vsem svetu in poverjeniki Slov. Kult. Akcije **prodajajo srečke** in nobenega

dvoma ni, da bo moralni in finančni uspeh jako dober.

Ne segajmo po manj vrednih "umetninah", ko imamo sami prave bisere. "V vsak slovenski dom — slovensko umetnino!" To bodi naše geslo.

Slov. Kult. Akcija, Argentina

Dostavek uredništva: Zrebanje se bo vršilo dne 15. aprila 1962. Umetniki, katerih dela bodo med dobitki, so navedeni med drugimi: Gorše, Ahčin, Savinškova, Ivančeva, Remčeva, Kramole, Bukovec, Papež, Spacal, Črnigoj itd. Skupna prodajna vrednost umetnin znaša okoli 500 funtov v našem denarju.

Posamezne srečke se prodajajo **po 13 šilingov in jih je mogoče kupiti pri MISLIH.** Zelo priporočamo!

MOJSTER MEŠTROVIČ UMRL

Zadet od srčne kapi je padel svetovno znani kipar Ivan Meštrovič, eden najbolj znanih Hrvatov. Živel, delal in učil je v severni Ameriki in tam tudi umrl. V državi Indiana, v mestu South Bend, je velika katoliška univerza Notre Dame, kjer je rajni poučeval.

Ivan Meštrovič je dočakal 79 let starosti. Truplo so balzamirali in je ostalo na mrtvaškem odru pet dni. Med tisoči in tisoči kropilcev so bile najuglednejše ameriške osebnosti.

Po lastni želji je rajni dobil zadnje počivališče v Splitu, kamor so ga odpeljali z letalom. Na pokopališču Otavice je pred leti sam dal zgraditi družinsko grobnico.

ŠTUDENTARIJA PRED 80 LETI

(Konec)

KER SE NAM JE "PREŠERNOV GOD V ELIZIJU" nekoliko pokazil, smo sklenili deklamovati nekaj drugega. Dovoljeno je vse, poezija in proza. Odločili smo se za prozo, in sicer smo se dogovorili štirje, da se naučimo na pamet Jurčičevih "Rokovnjačev" vsak po nekaj poglavij. Prvih pet poglavij smo bili že povedali; zabavali smo s tem sošolce celo uro. Gospod profesor je tudi poslušal, hodeč gor in dol po sobi. Bilo je vsem prav. Na, pa že mora priti nesreča! Včeraj smo imeli zopet slovenščino. Na vrsti sem bil jaz z "Rokovnjači". Moško stojim pred desko ter pripovedujem šesto poglavje, kolikor mogoče natanko, o Blažu Mozolu, saj ti je znano, ki je v nedeljo popoldne zleknjen ležal na peči in stolkal od bolečin, ker so ga bili v Kamniku otepli rokovnjači.

Ravno prav živo dopovedujem, kako je stric Blaž prosil gospodinjo, naj mu dobi kaj domačih zdravil. "Hu-u!" sem zdihoval in se držal za glavo prav kakor stric Blaž:

"Hu-u, o kako me bode in trga po buči! Ne reži me, ne reži še ti, ampak pojdi mi iskat zelenega hobada, če je že za mejo, ali vsaj bezgovega zelenja, ali pa encijana mi poišči, ali najdi tavžent-rožo, če že raste, da denem kaj na rano, drugače se mi vrag še presadi in morda bi še umrl, če na možgane udara ta spak..."

To sem še izgovoril, a ne več. Naenkrat se vrata odpro in kdo stopi v šolo? Gospod ravnatelj! Ves sem zardel. Vročina me je začela kuhati. Nisem vedel, kaj bi počel, ali bi šel v klop ali bi tudi gospodu ravnatelju pripovedoval o "Rokovnjačih"...

Pa ni bilo treba. Vprašal me je, kaj predavam. Povedal sem. Ni mu bilo všeč, to sem videl. Rekel mi je iti v klop. Pobrisal sem jo, kakor da gori za menoj. Tovariši so se mi pa smejali. Eden je zašepetal proti meni:

"Upetaj, šmolar!"

Jezno sem mu jo zarobil:

"Ti si grilec!"

Prav po rokovnjaško. Od tedaj nismo več predavali "Rokovnjačev, nismo jih dokončali, kakor jih tudi Jurčič ni. Škoda!

Tako sta se nam izjalovila dva poskusa. Toda ne misli, da smo postali bolj izbirčni. Deklamujemo vse vprek: Prešernovo "Turjaško Rozamundo" smo

slišali že dvakrat, tudi "Judovsko dekle", "Lenoro", "Povodnega moža", "Preko" in tako dalje. Samo ene pesmi g. profesor ni dovolil in ta je Stritarjev "Izgubljeni sin".

Sošolec Pavlič jo je šel nekoč deklamovat. G. profesor ni pustil, da bi povedal vso, potem pa nam jo je prepovedal in tudi navedel razloge, zakaj je ne more trpeti.

Znana ti je pesem kajne? Izgubljeni sin se vrača ponoči domov. Več let ga ni bilo. Vleče ga k materi. Žal mu je, da jo je nekoč tako žalil. Sedaj bi jo rad prosil odpusčanja. Med potjo izve, da mu je mati pred kratkim umrla. Zaradi te novice je ves obupan. Kar lase si ruje z glave in žalostno kliče:

*"Oj — puste, prazne veselice
mamile sinu so srce,
ko tebi, mati, blede lice
mrtvaški pot je močil že..."*

*V trpljenje zemlja je zakleta,
v gorje zaklet človeški rod.
Da smo rojeni, to nesreča,
to greh, pokora je največa."*

Pri materi upa doseči zaželeni mir. In ker k materi ne more drugače, kakor da umrje, zato sklene — umoriti se.

*"Le skozi temne smrti vrata
do tebe vodi mene pot.
Odpusti torej, mati zlata,
če grešno ločim se odtod."*

Zasadi si nož v srce in — umrje.

Gospod profesor je kar naravnost obsodil to pesem. Nikakor da ni lepa, ker opeva sramotno dejanje — samomor. In sploh ima Stritar, tako je govoril še dalje, mnogo nezdravih nazorov, katerih nikakor ne odobravam.

Meni pa tudi ne gre v glavo, kako bi mogel izgubljeni sin biti tako čudne pameti, da se je po samomoru hotel združiti z materjo. Mati mu je bila dobra in pobožna; moral je torej upati, da je v nebe-

sih. Ako bi meni mati umrla, tako mislim sedaj, bi živel lepo krščansko, da bi za materjo prišel v nebesa. Stritarjev izgubljeni sin pa stori smrtni greh — umori se, in vendar hoče najti mir in tolažbo na onem svetu!

To je res vse zmedeno in na glavo postavljeno. No, to sem sklenil: Ako pojdem še kdaj deklamovat, "Izgubljenega sina" že ne! —

Sicer pa imamo g. profesorja prav radi. Zelo učen je, v vseh strokah je doma. Koliko zanimivega nam pove včasih o zvezdah, potresih; zadnjič nam je pravil o zvezdah repaticah, kako si učenjaki razlagajo njih rep. Kar cele ure bi ga poslušali. Pa kaj rad pohvali, če je kdo vnet za slovenščino.

Sošolec Frolan, doma z Iga, je zadnjič deklamiral Levstikovega "Ubežnega kralja" G. profesor ga je pohvaill: "Mož ima mnogo ognja". Eden se je pa oglašil v klopi: "Ižanec je!"

Uči nas tudi prav lepo, kakšna bodi naša ljubezen do domovine. "Mnogo skušnje imam," je rekel nedavno, "in prepričal sem se, da tisti, ki mnogo vpijejo: narod — za narod malo store. Vaša ljubezen naj ne bo kakor plamen, če slamo zažgemo; hitro gori in velik plamen dela. Otroci prihite in gledajo ta ogenj, toda v trenutku dogori in ne ostane nič drugega kot kupček pepela".

Sklep je v meni dozorel: domovinske ljubezni ne bom kazal z vpitjem, ampak z delom in učenjem.

Tvoj
Ivan

BEGUNCI V AVSTRIJI

POROČILO IZ AVSTRIJE POVE, da je dr. Kreisky, ko je postal leta 1959 zunanji minister Avstrije, šel na uradni obisk v Jugoslavijo in enako je jugoslavanski zunanji minister obiskal Avstrijo. Dogovorila sta se tedaj tudi o beguncih. Odtlej mora vsak begunec dobiti jugoslavanske papirje — uradne listine — preko jugoslovanske konzulata v Avstriji. To traja tri do šest mesecev, in vsaka listina stane okoli 70 šilingov (malo manj kot tri dolarje). Potem je treba listino prevesti v nemščino po uradnem tolmaču in prevod kolkovati, kar stane zopet 30 šil. Odkar je Kreisky prevzel zunanje ministrstvo, ni več taborišča Wagnerja pri Leibnitzu, ampak pošiljajo vse v Traiskirchen. Tam ostanejo toliko časa, dokler avstrijske oblasti ne odločijo, če begunec ostane ali ga pošljejo nazaj. One, ki imajo pravico ostati, pošljejo v neko vojašnico v današnjem predmestju Kagram. Tam je zopet čakanje do odločitve, ali gredo naprej ali se uredijo papirji za

Misli, February, 1962

Josip Jurčič

NOVI ODBOR SLOV. DRUŠTVA SYDNEY

Na 5. rednem občnem zboru v januarju 1962 je bil izvoljen naslednji upravni odbor:

Predsednik: Janez Klemenčič,
podpredsednik: Lucijan Mozetič,
tajnik: Lojze Košorok,
blagajnica: Tončka Vodopivec,
kult. referent: Lojze Kmetič.

V nadzorni odbor sta bila izvoljena: Jože Čuješ in Štefka Fretze.

Naslov tajništva: Lojze Košorok

9 Simmons St. Tel.: 51-81-24
ENMORE, NSW.

nemško državljanstvo ali dobe delo in se izselijo iz taborišča. Kdor hoče delati, dobi delo na novi avtocesti, ki jo grade iz Salzburga proti Dunaju. Kdor dela, mora v taborišču plačati hrano in stanovanje. Je pa veliko takih, ki imajo sorodnike v tujini, ki jim pošiljajo pomoč. Taki ne gredo na delo. Delavci in nedelavci imajo denar in ob sobotah zvečer je kar živahno tako v taborišču kot v bližnjih gostilnah. Obledo dobe od N.C.W.C. (Amer. kat. organizacija) ali od avstrijske Caritas.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelizy vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najbolje poznati!

MARIJA OBIŠČE ELIZABETO

Marija je pa tiste dni vstala in hitro šla v gore, v mesto na Judovem. Stopila je v Zaharijevo hišo in pozdravila Elizabeto. Ko je Elizabeta slišala Marijin pozdrav, je poskočilo dete v njenem telesu; in Elizabeta je bila napolnjena s Sv. Duhom in je vzkliknila z močnim glasom: "Blagoslovljena ti med ženami in blagoslovljen sad tvojega telesa! In odkod meni to, da pride k meni mati mojega Gospoda? Zakaj glej, ko je prišel glas tvojega pozdrava do mojih ušes, je od veselja poskočilo dete v mojem telesu. Blagor ji, ki je verovala, zakaj spolnilo se bo, kar ji je povedal Gospod!"

Marija je rekla: "Moja duša poveljuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju. Zakaj ozrl se je na nizkost svoje dekle. Glej, blagorovali me bodo odslej vsi rodovi. Zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen in je njegovo ime sveto. Od rodu do rodu traja njegovo usmiljenje njim, ki mu v strahu služijo. Moč je izkazal s svojo roko, razkropil je nje, ki so napuhnjenh misli. Mo-

AIN KARIM JE KRAJ OBISKA

Nadangel Gabriel je Mariji govoril o Elizabeti. Ne brez globokega pomena. Sinova obeh bosta v življenju tesno povezana. In je Marija šla na obisk k Elizabeti. Verjetno se je pridružila romarjem, ki so šli v Jeruzalem za praznik, da je na dolgi poti imela družino. Med potjo je ugibala, če naj Elizabeti pove vse, kar je slišala iz ust angela. Pa ni bilo treba. Takoj po vstopu visoke obiskovalke v Zaharijevo hišo sta Elizabeta in njeno dete po čudežu začutila, da je z Marijo na obisku obljubljeni Odrješnik. Janezu je bil tisti hip izbrisan izvorni greh in Elizabeta je spoznala da je Marija najsvetejša žena, ki jo bo kdaj nosil svet.

Marija do tega hipa še ni nikomar znila o visoki odliki, ki ji jo je nadangel razodel. Zdaj vidi, da je sorodnici Elizabeti vse znano. Globoko je ginjena. Iz dna hvaležnega srca ji privre veličastna pesem: MAGNIFICAT. To ni odgovor Elizabeti na njene čestitke, niti ne naravnost Bogu namenjen

gočne je vrgel s prestola in povišal je nizke. Lačne je napolnil z dobrotami in bogate je odpustil prazne. Sprejel je, kakor je govoril našim očetom, svojega služabnika Izraela in se spomnil usmiljenja do Abrahama in njegovega rodu na veke”.

Marija je ostala pri njej nekako tri mesece, potem se je vrnila na svoj dom.

ROJSTVO JANEZA KRSTNIKA

Elizabeti se je dopolnil čas poroda in je rodila sina. Ko so njeni sosedje in sorodniki slišali, da ji je Gospod izkazal veliko usmiljenje, so se z njo veselili. Osmi dan pa so prišli dete obrezati in so mu po očetu hoteli dati ime Zaharija. Njegova mati pa je odgovorila: “Nikakor, ampak Janez se bo imenoval”. In rekli so ji: “Nikogar ni v tvojem sorodstvu, ki bi mu bilo tako ime”. Tedaj so pomignili njegovemu očetu, kako bi ga on hotel imenovati. Zahteval je deščico in zapisal: “Janez je njegovo ime”. In vsi so se začudili. Pri tej priči so se mu razvezala usta in jezik in je govoril in hvalil Boga. In obšel je strah vse njihov sosedje in po vsem judeskem pogorju se je o vsem tem govorilo. Vsi pa, ki so to slišali, so si vzeli k srcu in govorili: “Kaj neki bo iz tega otroka? Zakaj roka Gospodova je bila z njim.”

In njegov oče Zaharija je bil napolnjen s Sv. Duhom in je prerokoval, govoreč: “Hvaljen Gospod Bog Izraelov, ker se je ozrl na svoje ljudstvo in mu pripravil odrešenje: dvignil nam je rog zveličanja v hiši svojega služabnika Davida, kakor je govoril po ustih svetih prerokov iz davnih vekov; da nas bo rešil naših sovražnikov in iz rok vseh, kateri nas se črtijo, da izkaže usmiljenje našim očetom ter se spomni svoje svete zaveze; kakor je prisegel Abrahamu, našemu očetu, da nam bo dal, da bomo iz rok sovražnikov rešeni in mu brez strahu služili v svetosti in pravičnosti pred njegovim obličjem vse dni življenja. In ti, dete, boš prerok Najvišjega, pojdeš namreč pred Gospodom pripravljat mu pota, da daš njegovemu ljudstvu spoznati odrešenje v odpuščanje njegovih grehov, po priravnem usmiljenju našega Boga, s katerim nas je obiskal Vzhajajoči z višave, da razsvetli te, ki sede v temi in smrtni senci, da naravna naše noge na pot miru.”

Otrok je pa rasel in se krepil v duhu; in bil je v puščavi do dneva, ko se je prikazal Izraelu.

(Dalje pride)

Misli, February, 1962

slavospev. Marija govori iz svojega pesniškega zanosa, kakor ji narekuje srce. Dobro čuti, da je z njo vred odlikovan vesoljni svet. Globoko je hvaležna tudi zavoljo tega. Misel ji najprej obstane ob njenem čudežnem materinstvu, pa brž preide na razglabljanje velikih nalog, ki čakajo njenega Sina — obljubljenega Odrešenika. Kako vse drugače bo On sodil o tem, kaj je na svetu veliko in kaj je majhno, kaj ima resnično vrednost in kaj je ničvredno! Naravnost na glavo bo postavil mišljenje posvetnega človeka!

ŠE VEDNO V AIN KARIMU

Marija je ostala pri Elizabeti vse do rojstva Janeza Krstnika. Zato so izrecno omenjeni “trije meseci”. Pomagala je porodnici, saj v tistih časih ni bilo javnih porodnišnic. Evangelist Luka, ki te reči poroča, je gotovo zvedel podrobnosti naravnost iz Marijinih ust.

Judovsko obrezovanje je bil obred, ki je pomenil isto, kot nam pomeni krst. Judovski deček je bil tisti dan uradno sprejet v članstvo izvoljenega ljudstva. Zaharija je bil še vedno nem, Elizabetu pa še slabotna, zato so sorodniki čutili potrebo, da odločilno posežejo vmes. Kakšno ime bodo dali dečku? Kdo bi spraševal Zaharijo, čeprav je oče, ko pa govoriti ne more! Najbrž so ga kar malo odriivali. Šele, ko je Elizabeta zahtevala nepričakovano ime, so se obrnili na Zaharijo. Zdaj jim je mož prišel, parv, bo vendar zahteval, da sinček dobi njegovo ime. Pa so se pošteno ušteli. Zaharija je skoraj leto dni občeval s svojo okolico tako, da je na tablico, z voskom prevlečeno, zapisoval kratke besede. Tudi zdaj je dal znamenje, naj mu dajo tablico. Nič ni ugibal, vedel je, da je dečku izbral ime že sam Bog. In ker ni zapisal: Zaharija — je nastalo silno začudenje...

Še večje začudenje je povzročil Zaharija s tem, da je nenadoma spregovoril. In se mu je godilo precej podobno, kot nekaj mesecev poprej sami Materi božji. Sveti Duh ga je napolnil in ga potegnil za seboj v nekako pesniško zamaknjenje. Iz duše mu je privrel mogočen slavospev — seveda v njegovem lastnem aramejskem jeziku. Nam kristjanom je slavospev znan pod imenom: BENEDICTUS — tako se prčenja v latinski jezik preveden.

Tudi Zaharija razmišlja o starodavnih obljubah, ki jih je Bog dal Abrahamu in njegovemu rodu. Obljube o Odrešeniku, ki ima priti — in je že tu — reševati izvoljeni narod — in ves svet — iz sužnjosti greha, ne izpod jarma rimske okupacije. Odrešenik prinaša duhovno svobodo, ni mu na tem, da bi ljudstvu snemal politični jarem.

(Dalje pride)

ORLOVSKI SPOMINI IZ LEŠČEVJA

Spisal brat Nardžič

(Nadaljevanje)

Kongregacija. Sprejem. Lovro Pogačnik

MEDTEM JE DOZOREL NAČRT našega pater jezuita. Ustnovil je kongregacijo (Marijino družbo) za dijake in lepega dne se je vršil sprejem.

Ni samo stvar sloga, da sem zapisal: Lepega dne; zakaj tisti dan nam je bil resnično lep.

V kapeli je bilo nekaj gostov. Med njimi je sedel postaven mlad mož s prijaznim obrazom, ljubeznivimi očmi, s polno rdečo brado.

Nikoli nisem mogel trpeti rdečih las in rdeče brade. Pri nas so rekli, da je tak človek "za med cigane". Toda brada tega moža se mi je na mah prikupila. Sosed mi je pošepetal: Tam-le je dr. Pogačnik.

Da, to je bil Lovro. Prvič sem tisti dan slišal njegovo ime, prvič sem ga videl, a od tega dne sem ga imel rad.

Ko je pater končal obred sprejema, je vstal Lovro. Začudil sem se, da hoče sveteni človek z rdečo brado govoriti v kapeli. Vendar je govoril — pa kako govoril! Menda nisem še nikoli tako globoko čutil, da prihajajo človeku nekatere besede res naravnost iz srca.

Pater nam je brez dvoma tisti dan tudi lepo govoril, toda njegovih besed danes ne vem. Lovrota pa še vedno vidim pred seboj in njegove besede so mi ostale neizbrisno v spominu.

"Fantje, čas bo prišel, ko bo padalo po vas, ko bo kovalo po vas življenje, da se vam bo krivil hrbet. Toda ostanite možje, junaki prepričanja! Marijina svetinja vam bodi ponos tudi tiste dni..."

In tako dalje. Poslušali smo ga brez sape. Imeli smo solze v očeh — in ljubezen do nebeške Mater je rasla v naših srcih pod vplivom Lovrovih besed.

Pozneje je bil Lovro predsednik Orlovske Zveze. Vsi vemo, kaj je bil našim Orlom. Povsod je bil priljubljen, saj je znal človeka že samo s svojo osebnostjo pridobiti. V orlovskem kroju je bil jako paradna pojava. Tudi govornik je bil zmerom dober. Le mahanje njegove desnice me je vedno motilo. Nekam čudno je opletal in nabijal z njo — kakor bi venomer klical na korajžo. Včasih sem premišljeval, zakaj ga nihče na to napako ne opozori, pa se nisem domislil.

Zelo mogoče je, da drugi tega niti zapazili niso. Sploh se je meni morda zdelo nekaj napak, kar niti napak bilo ni. Vsaka glava ima svoje misli. Sicer je pa vse skupaj velikanska malenkost.

Lovro Pogačnik, spomin nate mi bo vedno pobuda!

Dijaški Orel. Brat Tršar.

Nekaj dni po tistem me je došel na Poljanski cesti sedmošolec Tršar iz Logatca. Vprašal me je, če nimam morda veselja do telovadbe. Rekel sem mu, da ne preveč.

O, pa nekaj tega veselja sem imel! Že v prvi šoli sem obiskoval telovadbo na prvi državni gimnaziji, kamor smo hodili telovadit iz druge državnice, ki sama ni zmogla telovadnice. Toda imel sem hudo smolo.

Telovadil sem bos, ker telovadni čevlji bi bili zame — luksus. Nekoč sem pa našel v garderobi pod klopjo dva čevlja brez gospodarja — vsaj zdelo se mi je tako. Eden je bil zelen, drugi rjav, pa vsak za drugo nogo.

Ves srečen sem si ju nataknil na svoje srborite podplate, da vidim, kako se v mehkih opankah telovadi. Ali telovadni učitelj je med uro opazil raznobarvnost mojih škrtetov in kaj vem, kako in zakaj — vsi trije, oba čevlja in jaz, smo se mu zdeli sumljivi. Napravil je preiskavo in moja črna pregreha je prišla na beli dan.

Razglasil me je za tatu in vpriču vseh telovadcev mi je naložil nekaj prav gorkih okoli ušes. Meni se je ta čudovita tenkovestnost tako zamerila, da sem tisto uro odstopil od telovadbe.

Zato sem hotel tudi Tršarja odsloviti in zavrniti. Pa mi je začel prav prijazno razlagati, kaj prav za prav hoče, in kmalu me je imel na svoji strani.

Čujte! Dijaška vrsta pri Orlih — pod lastnim vodstvom — tajno — brez vednosti profesorjev — to bi bilo nekaj! Nak, na take pogoje pa fant v moji koži ni mogel reči: Ne!

In tako so me zapisali med Orle. Tršar mi je povedal še nekaj poučnih reči in me povabil k prvi telovadni uri v Union.

Prišel sem. Našel sem več znancev, ki so me z veseljem sprejeli medse. Telovadbo je vodil Tršar sam. Vršila se je v zasilni telovadnici Slovenske Krščanske Socialne Zveze za veliko dvorano velikega hotela.

Jako veselo in živahno življenje je vladalo med nami. Ne vem, zakaj je Tršar kmalu pustil voditeljstvo. Za njim je prišel učiteljščnik Šoša (Aleksander Jeločnik — op. ur.) — izboren telovadec, pa izbornejši poveljnik. Njegov zvonki glas nas je

imel kakor na vrvici, da so se nam udje sami od sebe kretali.

S Tršarjem nisem nikoli veliko občeval. Vendar se mi je že mimogrede s svojim moškim značajem izredno priljubil. Zato me je nekaj let pozneje bridko zadela vest o njegovi nenadni smrti. Dohitela ga je kot akademika-medicinca. Bil je zelo blag fant, vendar trden in ustaljen značaj.

Škoda zanj — kot za mnoge druge pred njim in za njim — — —

V telovadnici.

Tako se je pričelo moje življenje med Orli v telovadnici. V dijaški vrsti nas je bilo kakih 25 ali 30. Vsi smo bili jako goreči telovadci in smo tudi stanovitno napredovali.

Nekateri nismo mogli dočakati telovadnih ur, zato smo večkrat na svojo roko udrlji v telovadnico skozi okno z dvorišča. Tisto okno smo se naučili prav umetno odpirati in zapirati. Potem smo skrivaj za žive in mrtve pod lastno komando telovadili, dokler nam niso odpovedale mišice.

Iz tistih časov imam dve fotografiji dijaškega Orla. Prva kaže 19 telovadcev, druga dvajset. Pa na nobeni niso vsi, ki so nam pripadali. Več fantov je med njimi, na katere me še danes vežejo najlepši spomini. Šest jih že več let kaplanuje po raznih krajih domovine. Za vse pa ne vem, kakšne poklice so si izbrali, če sploh še živijo. Nekatere je seveda pobrala svetovna vojna ali se pa še niso vrnili iz ujetništva, ko to pišem (1.1921).

Da bi bil kdo od teh fantov pozneje odpadel od orlovskih načel, mi ni znano. Le eden je menda nekaj zavozil v stranske kolesnice, pa je spet kmalu našel pravo pot.

★

V naši telovadnici je visela slika "vzorne vrste" orlovske telovadne organizacije. Mislim, da je kazala dvanajst telovadcev. Dva sta bila iz Ljubljane, po eden z Jesenic in Javornika, dalje po eden iz Škofje Loke, z Vrhnike in iz Domžal — ostalih menda že takrat nisem poznal.

Pred to sliko smo se večkrat postavili in se navduševali ob pogledu na krepke postave orlovskih vzornikov. Zlasti se nismo mogli nagledati Jankota z Javornika. Bil je za glavo višji od drugih, vitke postave in prikupljive vnanjosti.

Izlet v Škofjo Loko. — Dr. J. Krek.

Med počitnicami po moji četrti šoli se je vršil prvi orlovski tabor v Škofji Loki. Udeležil sem se ga v družbi z Gorečnikom in Stojnikom.

Telovaditi na javnem mestu se dijaki še nismo upali. Premalo smo menda znali in — bali smo se

šolskih paragrafov. Posebno globoko pa ta strah ni bil ukoreninjen, zakaj leto pozneje smo bili pripravljani pri vsaki javni telovadbi nastopiti če so nas le marali.

Kako je bilo z omenjeno orlovsko telovadbo v Škofji Loki, se danes ne spomnjam več. Vsekako je takrat naš Orel prvič stopil pred vso slovensko javnost.

Naslednji dan so bila poučna predavanja. Poslušali smo dr. Kreka. Danes vem iz njegovega govora samo še eno misel.

Razlagal je načela političnega boja in je to veliko porabil, da je odgovoril rajnemu p. Stanku Škrabcu. Ta učenjak je namreč dr. Kreaka nekaj prijemal v svojem slavnem "CVETJU" zaradi neke nenačelnosti ali kali. Krek mu je odgovoril takole: "Tam v sončni Gorici na lepi Kostanjevici živi mož. Učen mož — moder mož — pobožen mož — vse časti vreden mož — na politiko se pa ne razume."

Bog zna, kolikokrat sva pozneje s Stojnikom ponovila za zabavo te krepke besede. Če nama v raznih debatah ni šlo prav skupaj, če je eden na vsak način hotel obdržati svoj prav, je moral slišati obsodbo: Moder mož, vse časti vreden mož — tega pa ne razumeš! Če je prišla med naju majhna jeza ali zamera, jo je moral priti mirit "učen mož, pobožen mož" — in oba sva se smejala.

Pozneje mi je nekdo rekel, da je politika veliko pregrda reč, da bi se mogel blagi pater Stanko nanjo razumeti. No, tudi ta ni razumel, kaj je politika. Prava politika ni grda reč, ampak dobro delo pred Bogom in pred ljudmi. Toda pustimo to, hotel sem samo opozoriti na zanimivost, kako včasih veliki ljudje drug o drugem sodijo.

(Nadaljevanje pride)

ZBORNİK ŠE NI DOSPEL

VSAK DAN SMO GA PRIČAKOVALI. Namesto njega je pa prišlo pismo, ki pove, da se je zaradi raznih stavk in drugih težav, ki jih je Argentina polna, jako zakasnil. Šele med božičem in novim letom so ga mogli dati na pošto za Avstralijo — prve dni marca bo tukaj, če Bog da.

Ker bo njegova vsebina ob vsakem času veljavna, bomo to neljubo zamudo že kako preboleli, ali ne? Saj nam medtem ne manjka drugega dobrega in zanimivega branja, bomo pa potem toliko bolj željno segli po ZBORNIKU. Naročajte ga pri MISLIH, stane en funt in dva šilinga za poštnino.)

Za Victorjio ga bo imel p. Bazilij, za Queensland g. Janez Primožič).

DNEVNIK MOJEGA POTOVANJA

v Avstralijo

Jože Potočnik, Sydney

(Nadaljevanje)

V državi Libanon

SVOJ DNEVNIK IZPOPOLNJUJEM Z NAJ-NOVEJŠIMI dogodki današnjega dne, ki mi je odprl nove poglede v nov svet.

Na letališču v Beirutu je bilo mnogo domačinov, ki so nas radovedno opazovali. Mi pa nismo imeli mnogo časa, da bi jim zanimanje za nas vrnili z zanimanjem zanje.

Po pregledu potnih listov so nas razvrstili po avtobusih in nas odpeljali 9 km v notranjost mesta k obali. Obstali smo pred lepim hotelom, ki stoji prav tik ob morju. Napis ima: "Hotel Biarritz". Sprejeli so nas prav uljudno in nam odkazali čedne sobe. Moja je bila v prvem nadstropju in je imela verando. Ta me je takoj izvabila nase in z nje se mi je nudil sijajen razgled. Spustil sem se v udoben naslonjač in pogled se mi je uprl v neštete raznobarne luči velikega mesta. Okolice seveda zaradi noči nisem mogel videti. Podnebje se mi je zdelo podobno našemu, le nekoliko bolj toplo je.

Prišel je čas večerje. Stopal sem v pritličje po mehki preprogi in dvorana, kjer nas je čakala večerja, je bila zares moderna. Postregli so nam z juho, praženimi ribami, raznovrstnim pecivom in belim kruhom. Končno so nam prinesli razno sadje: Jabolka, pomaranče, banane, hruške, pozabili tudi niso prvovrstnega vina. Za spremembo smo dobili tudi neko silno grenko pijačo, podobno limonadi.

Začutili smo, da nas je dolga vožnja po zraku precej utrudila, zato smo kmalu legli k počitku.

Naslednji dan

Prebudilo nas je sončno jutro in valovi Sredozemskega morja, ki so se z glasnim šumom zaganjali v obalo. Opravil sem kratko jutranjo molitev in se v mislih pomudil pri materi.

Svež in dobre volje sem šel na ogled in poizvedovanje. Mesto je moderno v vsakem pogledu, vsaj na prvi pogled. Ima vse udobnosti novega časa. Novih zgradb veliko število, osebnih avtomobilov polne ceste. Že to je dokaz zadovoljivega življenjskega standarda. Ljudje so prijazni in na splošno dosti izobraženi. Oblačijo se po evropsko, vmes pa vendar vidiš tudi precej arabske nošnje.

Kolikor sem mogel videti svet v okolici, je zemlja rjava in rdeča, vsaj delno nerodovitna. Na njej živijo različni ljudje in to precej drugače kot oni v mestu. Res tudi tam zunaj rastejo iz tal lepe nove zgradbe, ali takoj poleg njih lahko opaziš silno bedo, ki med ondrotnimi prebivalci skoraj prevladuje. Ob ruševinah, ki jih je povzročila vojna in se niso popravljene, stojijo siromašni šotori in ob njih postavajo borno oblečene družine.

Toliko sem vedel zapisati o Beirutu, zdaj nas pa kličejo na avion, da nadaljujemo potovanje.

Visoko nad arabsko puščavo.

Letimo 4.100 m visoko. Vreme je sončno, v avionu nas hladi svež zrak in razpoloženje je odlično.

Pravkar je pod nami mesto Damask, pa je hitro mimo. Že smo nad Palestino in pod seboj imamo večini peščeno puščavo, vsaj tako podoba daje svet pod nami. Ko se v nadaljnjem poletu približujemo Afriki, nam raztrgani oblaki zakrivajo večino sveta, tu pa tam vidimo skoznje zemljo, ki je pa videti bolj in bolj izrazita puščava. Kamorkoli seže oko, sam pesek, prav kot si navadno predstavljamo Saharo.

Ura je 12 in 40 minut in to po arabskem času. Razgled skoraj ne prinese nobene spremembe. Končno zagledamo majhno naselbino z letališčem, pa je brz mimo.

Uro pozneje: Letimo nad mestom Dhahran, ki je ob morski obali. Prispeli smo torej nad Arabsko morje, ki je polno drobnih otokov. Letimo pa kar naprej. Ob 16ih smo se znašli nad Saudovo Arabijo in vidimo mesto Sariach. Ko letimo nad suho zemljo v notranjost Azije, smo prav dobre volje in ob čaši whyskija rečemo kakšno veselo. Med nami je precej Avstrijcev, ki so z drugimi vred židane volje. Čas pa poteka z veliko hitrostjo.

Ura je 18 in 25 minut — smo že nad mestom Karachi v Pakistanu. Napovedovalec naroča, naj si privežemo pasove, začeli se bomo torej spuščati. Tako bo končan drugi dan naše vožnje — 29. april 1961. Bolj ko se spuščamo na zemljo, bolj čutimo, da se bomo ustavili v vroči deželi.

(Nadaljevanje pride)

NAJNOVEJŠE MOHORSKE KNJIGE IZ CELOVCA

ZDI SE, DA SE VRAČAJO ČASI, ko je bil prihod mohorskih knjig iz Celovca v slovenskih domovih poseben praznik. Ne samo v domovini, tudi po širokem svetu. Najnovejši knjižni dar celovške Mohorjeve (Koledar za 1962 itd) je tako lep — in kar PET knjig je! — da ga mora biti vsaka slovenska duša prav praznično vesela. Stanejo pa vse skupaj nič več kot **en funt in nekaj** potrpljenja, da priromajo čez ogromno morje.

1. **KOLEDAR** — 160 strani zelo različnega in pestrega branja. Res je s svojo vsebino nekako naslonjen na Koroško, so pač koroški Slovenci zadnje čase glavni odjemalci mohorskih knjig, toda samo naslonjen je na Koroško, v resnici ve povedati o marsičem po širokem svetu — celo o sami "naši" Avstraliji. Pa prav za prav — saj nam je Koroška še zmerom bolj pri srcu kot Avstralija, še več bi hoteli čitati o njej.

2. **KOROŠKI SLOVENC**I, 7. zvezek. Ta knjiga takoj ustreže zgoraj izrečeni želji. To je sicer zgodovina Koroške, ne dogajanja naših dni, pa prav zato posebno zanimiva in poučna. NAPOLEONA kaže ovitek — o francoski Iliriji vsebina. In že to samo tudi pove, da se pisatelj (Fran Erjavec, zdaj že pokojni) med pisanjem venomer ozira tudi na ostalo Slovenijo, ko obdeluje posebej zgodovino slovenske Koroške.

3. **GOSPOD ŠIMEN**, povest izpod peresa Lojza Ilija — prvi del. Dolga 160 strani, prav kot Koledar. Z izrednim užitek sem jo prebral. Je tako užitna in apetitna, da ti gre v slast kot najboljša božična potica. Če te taka domača povest, pa naj tudi obdeluje čas in ljudi, kot so biti pred nekako 80 leti, ne prestavi pod Triglav in ti ne da čutiti, kako si tudi sam, sama, košček te povesti, je tvoje slovenstvo že davno pod rušo. Povest "Gospod Šimen" ni samo slavospev slovenstvu, zna biti tudi kritična in slabosti Slovencev ne prikriva. Toda tudi kadar biča, zna ta neprijetni posel opraviti s tako ljubeznivo šegavostjo, da se bičanje skoraj v božanje spremeni. Veliko je moral pisatelj študirati, da je čas in značaje ljudi tako sijajno pogodil. Ko zapreš knjigo po brebrani 160. strani nehote vzklikneš: Da bi le to leto hitro minilo in mi novo leto 1963 prineslo čimprej DRUGI DEL "Gospoda Šimena"!

4. **AUSCHWITZ**. — Majhna knjiga v vsakem pogledu živo nasprotje prejšnje. Kakor si se med branjem GOSPODA ŠIMNA nehote skozi vso knjigo držal na smeh, tako ti zdaj mravljinici lezejo po hrbtu. Da se je to godilo v naših časih, da so doživljali tisoči Slovencev, da je Slovenka, ki še živi, to knjigo napisala! Komaj bi človek verjel! Kako strahotno zagazijo ljudje v divjaštvo, če zavržejo "zlato pravilo", ki pravi: Česar ne želiš, da drugi tebi store, tudi sam drugim ne stori! Da bi se nesrečni Nemci vsaj odslej tega pravila držali! S to željo odložiš knjigo in se oddahneš. Primeroma drobna je, pa si kar vesel, da ni daljša, tvoji živi bi daljšo komaj prenesli.

5. **FATIMA**. — To je pa spet svet čisto zase. O, kako silno drugačen kot oni v AUSCHWITZU! Pa vendar naša zemlja prenaša taka dva svetova drugega ob drugem. Mi navadni zemljani se pa lovimo nekje v sredi med tema svetovoma in smo zaverovani vse preveč sami vase. Bo kar prav, če prihranimo branje te pete knjige za nazadnje. Mnogo nam da misliti in nam kaže pot, po kateri nas vodi k Jezusu naša nebeška Gospa, prečudnežna Mati božja.

VEČER DOMA I Burnik

*Prozaično
vsiplje se prah na police
v kredencah.*

*Na kašči
skrivnostno nočni duhovi
šumijo.
Vaščani vsi spijo —*

*Samo moja mama
še v hiši pokonci
z iglo in krpo
zaspano med lonci
ščemi.*

N O Č I. Burnik

*Všeč so mi glasovi,
skrivni, tihi, nemi;
kriki plašni v temi,
jok in zli strahovi.*

*Praznih nočnih vzdihov
se bojim — in lune;
groma iz oblakov
pesem me presune.*

*Ljubim te tokove:
kri razvnela žile,
kot bi vodne sile
drle čez bregove.*

ČASNIKARJI PLESKAJO JUGOSLAVIJO

(Uvodnik v "Ameriški domovini")

Sydneyski župan g. Jensen sicer ni časnikar, uvrstil se je pa med "pleskarje" Jugoslavije. Saj je prišel zelo navdušen z obiska v Belgradu. Škoda, da mož ne bere ne "Ameriške domovine" in seveda tudi MISLI ne. — Ur.

PLESKANJE (PAINTING) JE KAR ČEDEN in spoštovanja vreden poklic. Pleskarji skrbijo za varstvo trdih predmetov vseh vrst, od hiš do otroških igrač, da njihove površine ne razjede svetlobni in vremenski vplivi, mraz in vročina. Pleskarje rabimo včasih tudi v ta namen, da dajo raznim predmetom prijazno zunanjost, da zakrijejo napake pred belim dnevom. Kdor hodi po cestah in vidi pleskarje na delu okoli hiše, mu takoj pade v glavo, da je hiša zelo verjetno naprodaj.

Pleskarje poznamo tudi med časnikarji. Opisujejo položaje in dogodke samo s svetle strani, na temne pozabijo. Včasih to delajo po naročilu, včasih iz simpatij, včasih v propagandne namene, velikokrat pa tudi iz domišljije, da so njihova poročila res nekaj posebnega, da so odkrila stvari, ki nanje do tedaj ni še nihče mislil.

Časnikarjev, ki pleskajo Jugoslavijo je zadnje čase sila veliko. Nekateri gredo tja iz radovednosti, si na hitro ogledajo kar povrh položaj in spretno napišejo celo kopo polresnic, ki so še slabše od laži. Druge pošiljajo tja razne organizacije z namenom, da dobijo poročila o Jugoslaviji "iz prve roke". Velikokrat gredo tja tudi na povabilo titovskih oblastnikov; Povabilo je seveda zavito v zelo zatemnjene razloge, ki jih navaden bralec niti ne opazi.

Vsi ti pleskarji imajo skupno težavo: Ne znajo jugoslovanskih jezikov, so navezani na tolmače. Ne morejo brati jugoslovanskega časopisja v originalu, se morajo zanašati na prevode. Tolmači jih tudi dostikrat ujamejo v svoje mreže, vodijo jih tja, kamor jim ukaže režim, pokažejo to, kar se sveti; seznavajo jih z zaupniki režima, ki tudi od svoje strani razlagajo vsak političen ali gospodarski pojav v uradni luči.

Ko se taki časnikarji vrnejo domov, se seveda takoj smatrajo za izvedence o Jugoslaviji. Da podprejo svoj ugled, vcepijo v svoja poročila primerjave s predvojno Jugoslavijo, ki je sploh niso mogli nikoli dobro spoznati; priljubile so se jim tudi primerjave z Rusijo in njenimi sateliti, dasiravno tudi teh niso zadosti preštudirali na mestu samem.

Tako beremo v našem dnevnem, tedenskem in mesečnem časopisju pogosto poročila "očividcev" o položaju v Jugoslaviji, ki so prenatrpana s polresnicami. Ne delajo pa ti pleskarji vsega tega namera. Zelo velikokrat verjamejo v to, kar pišejo, ker niso mogli ali niso znali najti poti, kako bi si vsak pojav ogledali od svetle in temne strani. Naj navedemo nekatere kričeče slučaje:

Ti pleskarji strašno hvalijo jugoslovansko izvozno trgovino. Jugoslovanske konzerve gredo v Nemčijo, tekstil v Anglijo, stroji v Ameriko, ladje kupujejo Norvežani itd. Ne pomislijo pa pri tem, kakšne cene dosežejo jugoslovanski izvozniki in kdaj in do kakšnega denarja pridejo ob dnevu plačila računov. Da dosežejo v izvozu cene, ki so za tretjino nižje od domačih, o tem priča federalni pruručan, ki predvideva letos kar 90 bilijonov dinarjev podpor za izvoz v obliki premij in davčnih popustov. Lahko je torej izvažati po vsem svetu, ako država plačuje izgube. Na vse to pleskarji ne mislijo, oziroma tega ne povedo.

Da proizvodnja raste od leta do leta, je res. Toda pleskarji se ne potrudijo, da bi dognali, da se v glavnem proizvaja blago, ki ni za vsakdanjo potrošnjo, da leži v tovarnah zastarelega in neuporabnega blaga za stotine bilijonov dinarjev. To ni težko dognati, treba je samo brati jugoslovansko strokovno časopisje.

Da zasebni obrtniki dobro zaslužijo, je res. Zakaj bi tudi ne, ker so socializirana obrtna podjetja tako zanikrna, da ne prenesejo niti najmanjše konkurence; tudi to bi pleskarji lahko brali v jugoslovanskih časopisih.

Nebotičniki rastejo kot gobe po dežju. Te vidi jo pleskarji, ne gredo pa gledat, kako natlačeno živijo ljudje v njih in kako pomanjkljivo so instalirane celo tiste redke udobnosti, ki jih imajo v stanovanjih.

Pleskarji strašno hvalijo jugoslovansko socializirano podjetnost. Zdi se jim, da je močno podobna kapitalistični. Ne potrudijo se pa na primer v knjigovodstva podjetij, da bi tam videli, pod kako grmado predpisov mora delati knjigovodsko osebo. Ne potrudijo se, da bi pogledali v režimski uradni list in tam ugotovili, kako je vse regulirano do najmanjše podrobnosti potom zakonov, uredb, predpisov in navodil. Res je, da je podjetjem dano več svobode kot v ostalih komunističnih državah, toda ravnatelj in upravni odbor ne dajo toliko na predpise kot na prakso, da država krije vsako zgubo v eni ali drugi obliki. Režim sicer trdi, da tega ne bo več, toda o konkurzih slišimo malo, zato pa veliko o "sanacijskih posojilih". Tudi to vse bi pleskarji lahko brali v titovskem časopisju. Sicer pa: res ni težko razvijati podjetnosti vkljub

vsem predpisom, ako ve vsakdo, da bo država plačala izgube in da zanje ne nosi nikdo nobene osebne odgovornosti. Tudi to bi pleskarji lahko hitro dognali, ako bi hoteli.

Pleskarji pišejo, da so jugoslovanske banke tako napredne, da imajo državljani lahko celo dolarške tekoče račune pri njih. To je res, toda v zadnjem bančnem zakonu stoji napisano, da banke ne smejo dajati posojil nobenemu zasebniku, ako bi ga rabil v gospodarske namene. Denar lahko nosi v banko, toda dinarska posojila dobiš le za konsumne namene.

Pleskarji pišejo veliko o "svobodni" konkurenci, titovsko časopisje pa toži o velikem številu kartelov in komunah ter okrajih, ki hočejo monopolizirati trgovino in proizvodnjo na svojih področjih. Da režim še zmeraj kontrolira cene, to ve vsak Jugoslovan, samo pleskarji se ne dokopljejo do te

resnice.

Vsega tega in podobnih pojavov pleskarji ne morejo dognati, ne znajo jezika, so plen svojih tolmačev, ki vedo, kaj želi režim.

Človeku se pa zdi čudno, da pleskarji ne hvaležijo ravno tega, kar bi bilo vredno pohvale. Komunistični voditelji vidijo dejansko stanje v deželi in imajo toliko političnega poguma, da ga javno kritizirajo. To je gotovo hvalevredno, akoravno ne grede tako daleč, da bi sami sebi pripisali levji del odgovornosti.

Pohvaliti je treba tudi časopisje, ki obširno poroča o dejanskem stanju gospodarstva, čeprav v zvitih in zavutih besedah, in pri tem ne varčuje s kritiko. Kdor hoče poznati pravo stanje v Jugoslaviji, mora brati jugoslovansko časopisje in ne dopisov raznih pleskarjev. Čudno se to sliši, pa je resnica.

Č.G. DR. MIKULA POROČA O KRSTIH IN POROKAH

KRSTI:

Sydney

1) **St. Francis, Paddington**, 7.10.1961 (roj. 8.9.) **Brigita Maria**, starši Peter Selak, Francka roj. Zadnikar; botri Glajnerič Julija in Silvia.

2) **Wentworthville** krst 19.11.61 (roj. 12.10.61) **Margaret Tereza** prvorojenka Alojza Hrast in Sofije roj. Valentinčič; botri Slavko in Marija Hrast.

3) **St. Patrick, Sydney** krst 25.11.61 (roj. 16.8.61) **John Ivan**, prvorojenček staršev Evgen Stikovič, Mihelea roj. Potočnik; botri — Romeo Iskra, Nella Čekič.

4) **St. Patrick, Sydney** krst 6.1.62 (roj. 1.12.61) **Suzanne Janja**, starši Janez Janžekovič in Nevenka roj. Stemberger; botri Janez, Marinka Mežnarič.

Brisbane

1) **St. Marys**, krst 15.10.1961 (roj. 27.9.1961) **Mark John**, starši Rudolf Stavar, Ivanka roj. Tomšič; stanujejo v Manly; botri — Franc in Beverly Stavar.

2) **St. Marys**, krst 25.12.61 (roj. 1.12.1960) **Marija Helena**, starši Janko Strugar, Darinka Martina r. Plut, brata — šolarčka Martin, Dragotin, stanujejo Mount Gravatt; botri — Dragoslav, Marija Andreis.

3) **istotam**, krst 25.12.61 **Peter Calvin**, starši Stanislav AVČIN, Vivianne r. McGrath, stanujejo Marooka; botri — Martin, Jozefa Šilec.

V **Darri** so se rojenice v isti hiši oglasile kar povrsti. **Rutarju** Ernstu in Lojzki se je 29.8.1961 se je rodil prvorojenček, ki je bil krščen **Ivan Ernest**.

Podobniku Ivanu in Mariici ter Jožeku, Marjanu, Nežiki se je 21.9.61 pridružil **Stanko Alojz**.

Botrovali so srečni starši skrizema.

Cooma

2) **St. Patrick's Church**, krščena 20.1.62 (roj. 31.3.61) **Danila Rozana**, tretja hčerkica Ignacija Sau in Frnacke roj. Baša; botri Jože Janeš in hčerkica Pepca.

1) **St. Patrick's**, krst 12.11.61 (roj. 8.10.61) **Anton Martin**, drugorojenček Janeza Godina in Terezije roj. Kolenko, bratec Janko; botri Anton Martin in Gizela Mlinarič.

POROKE:

Canberra

Livij Krevatin, rodod iz Ban-Opčina pri Trstu in **Majda Telič**, rodod iz Ige vasi, Stari Trg pri Ložu, poročena 11.11.61 v St. Christopher, Manuka.

Sydney

Franc Onič, rodod iz Laporja, in **Faye Irene Sinclair**, rodod iz Sydneya, poročena v St. Peters' Church, Como 28.10.1961.

Ludvik Grassmayr, rodod iz Tržiča, in **Patricia Anne Sefton**, rodod Maitland-Kogarah, Sydney poročena v St. Decleans' Church, Penshurst, 9.12.1961.

Herman Jožef Škornik, rodod iz Žužema, in **Frančiška Štefanec**, rodod iz Veržeja, poročena 16.12.61 v St. Marys' katedrali, Sydney.

Eduard Dušej, iz Slovenske Bistrice, in **Kathleen Mary Beard**, iz Northama-Pertha, W.A. poročena v St. Mary's katedrali, Sydney, 16.12.1961.

Josip Kovačiček iz Tuhelske Toplice, Hrvatska, in **Vida Kunstelj** iz Kranja, poročena 23.12.1961 v St. Canice's Church, Kings Cross.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Dragi moji otroci: —

Naj vam povem povestico, ki jo imam iz otroških let od moje tete.

Oče in sinček sta se odpravila na pot, ki je bila dolga in pusta. Pomladno sonce je močno gredo. Trudna sta bila in molče sta stopala po prašni cesti.

Naenkrat zagleda očka v cestnem prahu podkev in reče sinčku, naj jo pobere. Fantek je pa odvrnil:

“Kaj bom pobiral to staro podkev! Saj ni nič vredna.”

Oče ni rekel nič, sam je pobral podkev in šla sta dalje.

Prišla sta do majhne vasi. Prijetno je bilo stopati med ličnimi hišami. Ob njih so bila drevesa in lepe rdeče češnje so se potnikoma smejale naproti. Fantek si je kar naprej mislil: Oh, ko ki mogel do njih!

Sredi vasi je stala kovačnica in zraven nje velik vodnjak. Naša potnika sta se ustavila ob vodnjaku in si pogasila žejo. Prav takrat se je pred kovačnico ustavila lepa kočija in kočijaž je zaprosil kovača, naj mu podkuje konja, ki je izgubil eno podkev. Kovač je odkimal in rekel, da ravno nima nobene podkve. Ko fantkov oče to sliši, potegne iz žepa najdeno podkev in jo da kovaču. Zanj pa dobi polno prgišče lepih rdečih češenj.

Potnika gresta dalje, oče pa — kakor da je na češnje pozabil. Fantku, ki je težko stopal za očetom, so se cedile slinice po češnjah in končno je prosil zanje. Oče se je nasmehnil in mu spustil na tla lepo rdečo češnjo. Čez nekaj časa spet eno in potlej spet eno. Fantek jih je pridno pobiral in s slastjo jedel. Tako je šlo naprej precej časa.

Končno je češenj zmanjkalo in oče je rekel sinčku:

“Ali si štel, kolikokrat si se pripognil, ko si pobiral češnje? Če bi bil pobral podkev, kot se ti namignil, bi se bil pripognil samo enkrat in vse češnje bi bile tvoje.”

Fantek je povesil glavo in zardel. Spomnil se je pogovora, ki pravi: Iz majhnega raste veliko.

Anica

SPIS: Moja mama je bila bolna.

Pred Božičem je moja mamica zbolela. Dva dni pred praznikom smo jo odpeljali v bolnico. Bila sem zelo žalostna in nesrečna in moj brat Tonček tudi. Šele takrat sem opazila, kako je, če mame ni doma. To sem še toliko bolj čutila, ker so bili božični dnevi blizu.

Pri nas je bilo vse žalostno. Naša mama nam je vsako leto pripravila božično veselje z lepo okrašenim božičnim drevesom in darili, ki sva se jih s Tončkom tako veselila. Letos sva morala s Tončkom s pomočjo tete Rosie sama okrasiti drevesce. Vse prazniške dni smo zelo pogrešali mamico.

Ko nisem vedela, kako bi bolni mami pomagala, sem se zatekla v cerkev k Mariji Pomagaj in jo prosila, naj ona naši mami izprosi zdravje. Prižgala sem svečke in z molitvijo priporočala mamo, da bi ozdravela.

Kmalu potem, ko sem spet šla v bolnico k mami na obisk, mi je rekla, do ne bo več dolgo ostala, ker se bolje počuti. Takoj sem vedela, da je moja prošnja uslišana. Ne morem popisati veselja, ki je zavladalo v naši hiši, ko se je mamica vrnila iz bolnice.

Magda Pleško

SPIS: Kako sem prvič nastopila

Ko sem prvič nastopila, sem bila zelo vesela najbolj zato, ker sem lahko mamici pomahala z odra.

Moj prvi nastop je bil pri Prešernovi proslavi.

Poprej sem dolgo hodila v slovensko šolo, potem sem pa nehala. Čez nekaj mesecev sem spet začela hoditi. Zaradi tega sem veliko zamudila. Drugi otroci se že vse znali za proslavo, jaz pa še nič. Tako sem se morala zelo pridno učiti, da sem vedela na pamet, preden sem nastopila.

Zelo me je skrbelo, če bom mogla naučeno pesmico dobro povedati, bilo je težko zapomniti si: Eh, zvezdice takrat prišetajo vsakrat, če noč je, če dolgčas mi je.

Ko sem prišla na oder, sem pa k sreči vse vedela. Oh, kako sem bila vesela, da se nisem zmotila, ker sem se toliko učila, da bi dobro znala. Nazadnje je pa le šlo.

Ko smo punčke pele: Navzgor se širi rožmarin, smo imele vse narodne noše. V eni roki smo imele nagelj, v drugi pa rožmarin. Tako smo malo potelovadile. Ko smo zaslišali, da nam ljudje ploskajo, smo dobili še večjo voljo, ker smo vedeli, da nas radi poslušajo in gledajo.

Med igrice smo se zelo smejali. Mislim, da so bil vsi veseli, za gotovo pa ne vem. To pa vem, da naša učiteljica je bila zelo zadovoljna z nami.

Tako smo končali nastop, ki je bil moj prvi, ter šli domov. Jaz sem še zmerom vesela, da sem znala moj del in da sem dobila voljo iti nazaj v slovensko šolo.

Darja Grum

DEKLICA ROŽICA V ŽIREH IN PAPIGA HEPICA

MINEVALI SO MESECI IN ROŽICA je dočakala peto leto. V teh letih pa začno male Žirovke klekljati. Klekljanje je neke vrste ročno delo. Ni tako lahko, kakor bi si kdo mislil. Pri tem delu moraš biti zelo natančen in spreten, drugače nastane na blazini v košarici velika zmešnjava. Pa saj ste najbrž že slišali tisto pesmico o žirovskih klekljaricah. Čakajte, jo bom povedala!

Okrogla košarica, notri blazinica,
nanjo pa vzoreček je iz ribic pripet.

Bucik pet tisoč vsaj, klekeljnov nekaj manj...

Tja od Poljan prek Gornje vasi,
pa noter do naših slovečih Žiri,

tja čez do Idrije, žlahtno srebrne vse,
klekljati zna vsak pob in deklíč,
kdor pa ne zna, je pa čisto zanič!

No, naša Rožica ni hotela biti zanič, zato se je vpisala v klekljarsko šolo. To se pravi, vpisali so jo njeni starši. Doma so ji pripravili košarico z blazinico in vso klekljarsko pripravo. Najlepše med to pripravo so gotove drobne bucike z lepimi bar-

vastimi steklenimi glavicami.

S temi bucikami pripenja klekljarica svoj vzoreček na blazino, da se ji pod rokami ne podre. Pa to bi morali videti tako, kot je opazovala papiga Hepica. Dolge ure je sedele pred gajbico in opazovala malo prijateljico pred košarico. Kaj le počne? Čudna igra, pri kateri mora sedeti Rožica kakor njena pozabljena punčka v kotu in se ne smejeti. Drobne roke se igrajo s sivo nitko. Potem prime desna roka za svetlo paličico. Paličica pa ima svojo rdečo glavico.

Ne, to je pa res zanimivo. Hepica gleda, občuduje in nazadnje skoči na blazinico. S kljunčkom prime za rumeno glavico in jo junaško potegne iz blazine. Kaj, svetlo buciko! Rožica se razhudi:

"Hepica, ne smeš! Poglej, vse se je podrlo!"

Rožica joče. Mama hiti na pomoč. Hepica ne razume, čemu toliko razburjenja. Vzame še drugo buciko iz škatlice na mizi. Zdaj ji nihče nič ne reče. Rožica jo pa še vedno hudo gleda. Brez klekljarske učiteljice ne more nadaljevati vzorca.

Rožica in Hepica se ves dan po strani gledata. Samo zaradi male neumne bucike... Sončni žarek v deklíčinih očeh se je spremenil v droben blisk in tega bliska se je Hepica zbalala.

PRIPIS UREDNIŠTVA: Gornji odstavek smo ukradli iz knjige H E P I C A, seveda za pro pag a n d o. Knjiga je namreč popolnoma nova in je po novem letu prirajžala iz Argentine. Opisuje zanimive doživljaje papige HEPICE, ki se je nekoč rodila na Brezjah, potem pa po čudnih potih romala po Gorenjski, dokler ni prišla v Istro.

Morda ste že ugani, da je knjiga v prvi vrsti namenjena mladini. No, vaš urednik ni ravno "mladina", pa je knjigo z užitkom prebral. Poskusite še vi, poskusi še ti in ti. Pri MISLIH jo dobiš, če jo naročiš in junaško EN FUNT priložiš...

POZOR! POTEJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

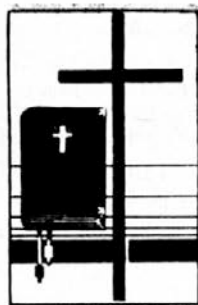
Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma

Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak

VINKO A. LEVSTIK

Izrezite in shranite!

— Pišite nam za cene in prospekte!

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Službe božje

Nedelja 18. febr. (tretja v mesecu): Leichhardt, sv. Jožef (Roseby & Thornley ob 10:30. — Popoldne romanje v Fairfield.

Nedelja 25. febr. (četrti v mesecu):

Sydney, St. Patrick ob 10:30.

Villawood (Gurney St. nad hostelom) ob 10:00.

Nedelja 4. marca (prva v mesecu): Blacktown ob 11:00.

Nedelja 11. marca (druga v mesecu): Sydney, St. Patrick ob 10:30.

ROMANJE V FAIRFIELD

v nedeljo 18. februarja

Od postaje do cerkve je 3 minute hoda

Zečetek pobožnosti ob 2:30

Pozdravna pesem, desetinka rožnega venca, pridiga, pete litanije M.B., blagoslov

★

Po cerkveni pobožnosti odidemo
k Twrdyjevim na

“VINSKO TRGATEV”

Tudi peš ni daleč, vendar bodo lastniki
vozil radi postregli s prevozom.

“Spored” te družabnosti je znan od lani

KRATKA OPOMBA — POMAGALA JE

V okrožnici sem omenil, da stalno vsako soboto zjutraj od 8:45 dalje spovedujem po slovensko v cerkvi sv. Frančiška, Paddington. Nekaj jih je že bilo in so bili veseli priložnosti. Torej v **Paddingtonu vsako soboto!**

V postnem času — pogledite v koledarček, kdaj se začne — bom spovedoval **tudi v katedrali St. Mary's v mestu od 4 — 6 vsako soboto popoldne.** Kje ravno bo spovednica, bom že pravočasno objavil. — P. Odilo.

OBISKOVALCEM “VINSKE TRGATEV” NA UHO

ČE BO LEP DAN, bo na romanju v Fairfieldu in potem na vinski trgatvi pri Twrdyjevih “strašno” veliko ljudi.

Tisti, ki so bili tam lani, “strašno” težko čakajo, da bi spet napočil zaželeni dan — in bodo vsi spet tam.

Tisti, ki lani niso, bili, pa so slišali, kako fletno je bilo, se “strašno” kesajo, da so izostali, in delajo “strašno” trdne sklepe da letos ne bodo manjkali. Na vrhu vseh drugih bo tam tudi p. Odilo. “Strašna” nevarnost je, da popoldne ne bo minilo brez — petja.

To je vse prav lepo. Ampak Twrdyjevi se “strašno” boje, da zaradi strašnega (brez “ušesc”) vremena grozdje ne bo, kot bi želeli, da bi bilo. Boje se, da bo kdo rekel: Ha, ha, vinska trgatev, pa grozdja nimajo!

Ker ne bo nikogar tam, ki bi znal napraviti čudež, zato vam, ki to berete in boste prišli, “strašno” lepo na srce polagam:

Ako je vaš “vinograd” dobro obrodil, prinesite nekaj grozdja s seboj in ga pomešajte s Twrdyjevimi! (Ko je Klobasov Ivan do sem prebral, je gvišno rekel: Kar se mene tiče, tega ni bilo treba priporočati...)

Pa to še ni vse! Ker na vse zadnje ne mislimo samo grozdja žvečiti, ljudi bo pa “strašno” veliko, bo vesoljni svet “strašno” hvaležen gospodinjam, ki bodo prinesle Twrdyjevim v pomoč kaj drobnega peciva: štrukeljčkov, flancatov, kolačkov, magari potičk...

Vse to pod enim pogojem: Če bo lep dan. Če pa ne bo, naj bo Bogu potoženo, vi pa lepo pozabite, kako “strašno” iz srca je to-le napisano!

SMRTNA KOSA KOSI---

Jože Šterbenc, S.A.

DNE TRETJEGA JANUARJA 1962 je v starosti 78 let po daljši mučni bolezni odšel po večno plačilo preč. g. dekan **Pavlin Bitnar**, vsem Belokranjcem dobro znani črnomeljski župnik. Umrl je v Italiji. Pogreb se je vršil 5. jan. ob asistenci šest slovenskih duhovnikov. Njegovi zemeljski ostanki počivajo na pokopališču v Lani, Italija.

Pokojni g. Bitnar je bil po rodu čeh, po mišljenju in čustvu pa zaveden Slovenec. Ljubil je naše ljudstvo in njegovo domovino z vsem srcem, posebno pa kraj, kjer je preživel večji del svojega življenja — Belokrajino. Po večletni službi v Vinici je pred 40 leti postal župnik in dekan v Črnomolju. Tu je ostal vse do prihoda rdečih oblastnikov, ki so ga zaprli in mučili. Končno se mu je posrečilo uiti brezbožnim tolovajem in s pomočjo prijatelja priti v Lano, kjer je ostal vse do smrti.

Vest o njegovi smrti mi je poslal g. L. Gorenc iz Bozna. Ni me preveč iznenadila. Dopisoval sem se z rajnim, zato sem vedel, da peša. Sam mi je potožil o svojih nadlogah. V zadnjem pismu zgodaj v decembru je kar napovedal: Zelo sem bolan in 30. nov. so me dejali v sveto olje. Ne vem, če bom doživel božične praznike in novo leto. Pripravljen sem na vse.

Farna cerkev v Vinici

Kljub temu me je poročilo o njegovi smrti globoko presunilo. Blagega dobrotnika sem poznal v dno srca. Tudi on ni nikoli prenehal misliti name. "Jože", mi je pisal, "spominjam se Te pri sve-ti daritvi in naročil sem Ti 'Katoliški Glas', da boš vsaj malo v stikih z domovino." Drugič: "Jože, poslal sem Ti nekoliko slovenskih knjig in cerkvenih pesmi." In zopet: "Jože, pisal sem prof. Matiju Tomcu, naj Ti kaj piše". Itd.

Da, dragi dobrotnik, zmerom ste me imeli v

Misli, February, 1962

Črnomelj — če je še tak

mislih, sem pač tudi jaz sin Bele krajine, ki ste jo ljubili in se zanjo žrtvovali. Po njej Vam je v tu-jini krvavelo srce. Najboljši dokaz te ljubezni in Vaše navezanosti na moj rojstni kraj je Vaša poslednja pesnitev: Slovo od Bele krajine.

Rajni g. dekan pa ni samo vzorno skrbel za svoje ovčice v duhovnem pogledu, uveljavljal se je tudi na gospodarsko-socialnih in kulturnih pol-jih. Pri srcu mu je bila poleg duhovne tudi telesna vzgoja mladine zlasti v okviru Orlovske Zveze in Zveze fantovskih odsekov. Posebno pa je ljubil glasbo. Bil je vnet za vokalno in instrumentalno cerkveno in svetno glasbo. Obvladal je poleg harmo-nija violino in čelo. Ustanavljal in vodil je cerkve-ne pevske zbere in prirejal koncerte narodnih in umetnih pesmi. Povsod je bil resen in žilav dela-vec. Žilav do zadnjega. Čeprav težko bolan, ni legel v posteljo in še zadnji dan je maševal.

Objavljam to poročilo o smrti g. dekana, ker želim, da bi zvedelo o njej čim več takih, ki bodo voljni zmoliti kak Očenaš za pokoj blage duše g. Bitnarja. Naj počiva v božjem miru!

SLOVENCİ V W.A. — P O Z O R !

Zadnji teden februarja pridem med vas na vsakoletni obisk. Po možnosti bom poleg Perth obiskal tudi Kalgoorlie, Northam in Albany, ako bo mogoče izvesti ta obširni načrt do 15. marca.

Prva služba božja bo za Perth v St. Mary's, Leederville, v nedeljo 25. febr. ob 10. Vsi prisrčno vabljeni na božjo pot k naši Mariji Pomagaj.

Bolj podroben načrt vam javim pismeno in z oznanili v Leederville. Prisrčne pozdrave in na veselo svidenje!

DR. MIKULA

HUMBERT PRIBAC: BRONASTI TOLKAČ

Pavla Miladinovič

KADAR PRIDE RADOST V HIŠO, bi človek moral odpreti vsa vrata in okna in ponuditi svetu svoj objem. Takšno veselje me je prevzelo, ko sem prejela zgoraj imenovano pesniško zbirko, bolečine rojaka pesnika, ki so dozorele v krasno žalost slovenske pesmi. Pesnik je naj srečnejši trpin, saj s svojim trpljenjem, ki ga ne prodaja niti ponuja, niti prosi razumevanja in usmiljenja zase, deli milost tolažbe onim, ki v molku in osamljenosti prenašajo svoje žalosti. Pesem pa je pesniku kakor zdravje.

Utrpi pesnikovega srca odjekajo na bronastem tolkaču sprva s komaj prebujeno nežnostjo mladeniške, še ne pokvarjene duše, toda že s kapljo grenkobe, ki narašča iz vse bolj hitrega, prehitrega curljanja trde stvarnosti v reko, gosto kot strjena kri, in se z zamolklim bučanjem, v počasnem grozljivem valjenju izlije v ocean miru izkušenege, pohojenege, razkosanega in skoraj izgorelega srca slovenskega desetnika, ki z zadnjo trohico usihajoče moči izmučene duše najde Boga.

Z uvodno pesmijo je zbirka posvečena nam, slovenskim romarjem — "desetnikom", kot nas pesnik nazivlje. Nadaljnje pesmi so razdeljene v pet oddelkov. V prvem delu pesnik — Jadro lepe Vide — izpoveduje ljubezen do domovine take, kot jo je poznala še njegova neskaljena, toda kratka mladost.

V drugem delu — Samote — premišljuje o žrtvah, ki jih je zahtevala domovina, ki pa niso prinesle nobenega uspeha, in se bridko vprašuje: "Zakaj sem razdal svoj mir vetrovom..." In v pozni uri spoznanja si želi le še položiti razorano lice na toplo prst, ki diši po cipresah pokopališča.

V tretjem delu — Skaljene sence — njegovo pesem preveva vse močnejša grozljivost in strah osamljene, razočarane duše, ki jo tlači mora pogubljenosti in strah pred ljudmi.

Pesmi v četrtem delu — Hiša žalosti — so pretresljivi klici človeške duše, ki nima nobenega upanja več na rešitev tega sveta, ki ki mu je rak zlobe prežrl možgane. In vprašuje se, kdo je zakrivil nesrečo, ki je današnje pokolenje prenaša. "Pokolenja, ki so šla v pozabo nevidno pred nami", odgovarja. Najbolj žalostna pesem v tem oddelku je "Samo dim...", katere jedro je premišljevanje o pomenu in namenu človeka. Bogu se skoraj posmehuje z besedami "... mogoče pa, da smo dim iz pipe osivelega starca, ki sedi leno na dru-

gem bregu veselja, brez misli v prijetnem hladu večera." Najmočnejša pesem v tem delu pa je "Gostilna pri treznem krčmarju", ki jo končuje z ugotovitjo: "a krčmar je trezen in nam doliva ognja v posode."

Zadnji del — Pred jutrnjo — vsebuje pesmi, ki so prežete z iskanjem in spoznanjem Boga, v katerem pesnik najde mir in sproščenje vsemu trpljenju. Tu mi najbolj ugaja "Bič nad kaminom", kjer pravi pesnik: "Šel je Gospod na daljno potovanje, služabniki in pastirji pa poležavajo v hladu lip. ...Preden je odšel, je obesil bič nad kamin..."

Vso zbirko preveva svojstvenost, ki je lastna slovenskemu narodu. Pisana je v modernem, poudarjam pa, da v razumljivem slogu. (Slovinci v Avstraliji z urednikom "Misli" na čelu se čisto brez razloga tako trdovratno upirajo moderni poeziji.) Oblika pesmi je svobodna, ritem pa v oskladju z valovi dob, v katerih je zbirka nastajala. Humberta Pribaca beseda je brez okornosti in zverženosti. V svojih notranjih spopadih s kruto stvarnostjo ostaja pesnik vseskozi pri resnici in, kar je najvažnejše, ostaja razumljiv. Njegove pesmi so občutene, nenarejene in iskrene. Le pri zadnji pesmi bi rekla, da so besede iskane, kar pa je čisto razumljivo, saj mu je navdih za pesem skrivnost Boga.

Njegove pesmi so izredno močne, bolečina je tako živa, da zadene v živo. Rekla bi, da je pesnik še mlad, tako mi dasta slutiti njegova razočaranost in črnogledost, ki je pač lastna ljudem, ki so še globoko zagledani v svojo bolečino in bolečino najbližje okolice.

Na kratko in prav preprosto povedano: njegova pesem je krasna, ker je naša, in želeti je, da bi vsi, posebno mi v Avstraliji, segli po njej.

PRIPIS: Pesniška zbirka BRONASTI TOLKAČ stane en funt in se dobi pri MISLIH, oziroma na naslovu: **Slovenski klub Melbourne**
371 a Park St. East
Princes Hill (Melb.) VIC.

Pesnik Pribac je prišel v Avstralijo pred dvema leti s soprogo in sinčkom. Begunci. Na univerzi v Ljubljani je študiral svetovno književnost in dobil absolutorij. Študije nadaljuje na univerzi v Melbourne. Če bo od njegove knjige kaj dobička, ga je že vnaprej podaril Slovenskemu klubu. Vezavo knjige je opravila zastoj — gospa Pribac sama. — VESTNIK SKM.

UPRAVNIK SPET ODGOVARJA

DOBIVAM PISMA, ki se nekako takole glase:

"Nikar ne mislite na to, da bi zmanjšali število strani v MISLIH. To bi bila velika škoda, ker tako radi beremo. Rajši ustavite list takim, ki so ostali dolžni za lani ali še več. Posebno tisti, ki so nemarneži, res ne zaslužijo upoštevanja in prizanašanja. Kar ven z njimi! — N.N."

No, saj razumem take dobre nasvete, zraven se pa zavedam, da ljudje kar nekam prehitro sodijo in prihajajo do zaključkov. V življenju stvari niso tako preproste.

Prvič: Kako naj pa kar na lepem vem, kdo je "nemarnež" in kdo je zaostal s plačilom iz opravičljivih razlogov? Samo prazen "okenček" ob njegovem imenu ob koncu leta na to vprašanje ne odgovori. Treba si je vzeti čas in nekako izvleči iz ljudi, kako mislijo. Mnogi so, ki neradi poročajo o svojih trenutnih težavah. Taki "preizkušajo" človeka, ki list izdaja, češ: "Se bo videlo, koliko mi zaupa". In je včas tako "zaupanje" obilno povrnjeno, ko kdo piše: "Izkopal sem se iz težav, niste me črtali, ko sem molčal, zdaj pa pošiljam za nazaj in za naprej..."

Je pač tako na svetu, da moramo ljudje drug drugega — "preizkušati".

Drugič: Če bi takoj "ven s takimi", ki ostanejo dolžni — ali bi bilo "število strani" itd. kaj bolj zagotovljeno?

Neko določeno in gotovo število plačujočih naročnikov je za neko število strani nujno potrebnih. Brez tega bi list ne mogel naprej. Ali če vseeno skuša naprej, mora po rakovi poti.

Če naredim "ven z njimi" pri zaostalih, je treba dobiti novih, ki bodo one nadomestili. Le tako je mogoče priti zopet do ravnotežja. Kako naj pridem do novih, bolj zvestih in bolj zanesljivih naročnikov? In še to: do bolj lahko plačujočih?

Morda bi kdo dejal: Pa še bolj pritisnite na dosedanje zveste, da bodo še več pošiljali za SKLAD... Toda, ko vidim, kako premnogi kar sami od sebe pošiljajo lepe darove, da sem kar ginjen — kako naj si drznem še bolj brenkati na to občutljivo struno?

Tretjič: Omenil sem zgoraj — nove naročnike. Teh si seveda vsak list, vsak časopis, želi več in več, pa naj stoji finančno dobro ali slabo. Končno menda noben list ne izhaja zaradi financ, vsak želi naročnikom še kaj drugega povedati, ne le to, da izdajanje lista stane denar. In je vsak vesel, če more kaj povedati čim večjemu številu rojakov in rojakinj.

Za NOVE NAROČNIKE je med našimi ljudmi brez dvoma še dosti prostora in možnosti. Po vseh avstralskih državah jih je veliko, ki še nimajo MISLI. Je pa tudi res, da so MISLI v preteklih treh ali štirih letih dobile lepo število NOVIH. Kako so prišli ti novi zraven? Pri vsakem novem zapišem na kartico poleg imena, kdaj je prišel in po kakšni poti.

Redko stoji znak: **Sam, sama.** To pove, da je dotični sam pisal ali se osebno zglasil.

Še bolj redko je označeno, da ga je pridobil ta ali oni dosedanji naročnik, naročnica. Če pa ga je, stoji na kartici njegovo ali njeno ime. Žal, primeroma zelo redko.

Največkrat stoji pri novem naročniku opazka: **Baz.** To velja zlasti za Victorijo in S.A. In če bi vam pokazal kartoteko, bi se čudili, koliko kartic nosi to označbo. Pomeni: Novega je poslal p. Bazilij. O, kako prazna bi bila "Victoria", če bi ne bilo tam — "Bazzaa"!

V kartoteki za NSW., Qld., W.A. bi pogosto videli označbo: **Mik.** Ste že uganili: Pridobil ga je, ali jo je — dr. Mikula.

Zdaj je že tudi nekaj označb: **Od.** Seveda pomeni: p. Odilo.

Vse to se pravi z drugo besedo: **Duhovniki naj se za vse brigajo, za MISLI in vse tako in podobno, mi svetni ljudje se jim še dosti radi uklonimo, sami pa se ne čutimo poklicane, da bi šli med agitatorje, pa bilo še za tako dobro stvar...**

In prav v tem na videz lepem izgovoru tiči največji razlog, zakaj je tako malo narodnega in kulturnega življenja med nami. Menda bi moral zapisati še — verskega...

Od tu naprej sami razmišljajte, kaj se vse to pravi. Nočem pa s tem reči, da sam nimam ničesar več povedati.

P. Bernard,
upravnik (in urednik)

Avstralske Slovenije

NEW SOUTH WALES

Newcastle: — Prejel sem Koledarček in pismo na naslov v Islingtonu. Za oboje lepa hvala. Morate pa mi oprostiti, da se že dolgo nisem javil. Dolgo sem bil brez dela, ko sem ga pa dobil, me je zadela druga huda nezgoda. Dne 23.9.1961 sem hotel na večer, da se sprehodim, pa je na hitro prišel avto po ulici in me povozil. Težko me je pobil na glavi in obe nogi zlomil pod kolenom. Zdaj ležim že 4 mesece v bolnici z nogama v gipsu in tako mora ostati za 6 mesecev. Kako bo potem, kdo bi mogel reči? Ker se nisem ponesrečil na delu, ne bom dobil bolnice plačane, razen če bo moj advokat kaj dosegel za odškodnino od strani povzročitelja nesreče. Ni še nič gotovega. Prosim zaenkrat le, da me počakate z naročnino in list vseeno še pošiljate. Lepa hvala in pozdrav. — **Jožef Obreza.**

Royal Hospital W. 300
Newcastle, NSW

Dostavek uredn.: Sprejmite naše iskreno sočutje in najlepše pozdrave. Upam, da Vas rojaki kaj obiščejo. Čudim se, da nihče drug ni poročal o nezgodi. Bog daj skorajšnjega okrevanja. List boste seveda dobivali še nadalje, čeprav zastoj, ako bo treba.

Wollongong — Slov. društvo DANICA je imelo pod novim odborom prvo sejo in razpravljalo poleg drugega tudi o višini članarine pri društvu. Soglasno je bil sprejet predlog, da moški plačajo na leto 2 funta, ženske pa en funt. Mladina pod 16. letom je lahko včlanjenjena zastoj in ima prost dostop s starši na vse društvene prireditve. Vsi rojaki ste vljudno vabljeni, da postanete člani društva. Naj vam ne bo žal za tistih nekaj funtov, saj podpirate dobro stvar, zakaj društvo ima poleg družabnosti še druge lepe cilje. Pomislimo le na razne nesreče, ki zadevajo rojake, pa jim je treba priskočiti na pomoč ali poskrbeti za žalne sprevode. Več o ciljnih društvu lahko slišite na društvenih družabnih večerih. Naslov društva je: **39 Kemble St., Wollongong.** Tajnik pa živi na naslovu: 70 Carte's Lane, Fairy Meadow.

Anton Drmota

Bankstown. — Najlepša hvala za KOLEDARČEK in pismo. Poleg naročnine prilagam tudi za SKLAD in to v upanju, da število strani v MISLIH ne bo zmanjšano, ampak še pomnoženo, ker več zanimivega ko mesečnik vsebuje, bolj se ga veselimo. Z menoj vred naj vsi enokomisleči redno in vztrajno podpirajo naše MISLI! Pozdrav! — **Rafaela Bernes.**

Ultimo. — Iz naše naselbine je bil v nedeljo 28. januarja krščen v cerkvi sv. Frančiška v Paddingtonu Dalibor Salobir, prvorojenec Staneta Salobirja, rojaka iz Dobja pri St. Jurju blizu Celja, in Marije Jezernik iz celjske fare. Botroval je novorojenčkov stric Zvonko Salobir, otročička je pa držala Brežnikova mama, ki je nedavno prišla iz St. Jurja za možem Otonom in sinovoma. Srečna botra je tudi nekaj v sorodu s Salobirjevimi. Mali Dalibor se je med obredom imenitno držal, niti enkrat ni zajokal. Krstitelj p. Odilo je rekel, da fantek ne bo pevec. Bomo videli po nekaj letih. Hvala Bogu, da je pri Salobirjevih vse tako zdravo in srečno ob prvi zibelki! — **Prijatelj.**

VICTORIA

Bonegilla. — V letu 1961 smo imeli v našem taborišču tri slovenske krste. Jakec Rantašo je sinček Jakoba in Irme r. Kranjec. Evgen Nemeč je sinček Evgena in Marije r. Kril. Tretja je deklica: Suzana Veronika Grajfoner, hčerka Adolfa in Verone r. Kolenc. Želimo jim vse dobro na krščansko živlensko pot! — **John Krewenka,** taboriščni župnik.

Kensington. — Čeprav z zamudo, želim MISLIM in vsem rojakom po širni Avstraliji zdravo, srečno in uspeha polno novo leto. (Da, za januar je prišlo prepozno — ur.) Ob kratkem poročilu v MISLIH pod naslovom: Kako smo zaključili desetletni jubilej, sem se zamislil. Nimam nič evidence o številu naročnikov, ki plačajo ali ne plačajo, o darovalcih za SKLAD itd. Toda iz svojih lastnih izkušenj lahko rečem, da nas je kar veliko preveč takih, ki odlašamo in odlašamo, pa postanemo malomarni. Kot monter večjega podjetja potujem širrom po Avstraliji in se seznanjam s Slovenci in drugimi narodnostmi, ki jim je Avstralija postala druga domovina. Vsi vemo, da je bilo leto 1961 res kritično leto in marsikdo med nami je bil brez de-

la daljši ali krajši čas. Kljub temu se mi zdi, da je večja krivda na naši neodločni malomarnosti kot na brezposelnosti. In to ne velja samo za plačevanje MISLI, ampak še za marsikaj drugega. Jaz sem, kot sem že omenil, malo doma, zato se tudi kar nič ne udeležujem slovenskih aktivnosti v Melbourneu, upam pa, da se jim bom kmalu lahko priključil. To si želim. Rad pojem in tu imajo lep pevski zbor. Sem jih slišal pri polnočnici. Zdelo se mi je kakor nekdanj, ko sem bil pred mnogimi leti še doma. Dvorišče v Padua Hallu je bilo polno vernikov in preprosti oltar je obdajal poseben žar. Med pridigo sem se zamislil, med mašo sem pel. v srcu sem molil. Pa naj povem še o Adelaidi, kamor sem šel na obisk k dvema znančema za novo leto. Kramljanja ni bilo ne konca in kraja in zaba-

ve ni manjkalo. Na Silvestrov večer se nas je zbralo kakih 50 Slovencev in smo se po domače imeli. Ob slovenski harmoniki in gramofonskih ploščah smo se tudi malo zavrteli. Zadovoljen sem se vrnil na dom. Prav lep pozdrav vsem rojakom! —

Janez Skočir.

SOUTH AUSTRALIA

Croydon Park. — Tu napišem par vrstic, v katerih vse Slovence lepo pozdravljam. Uredništvo pa prosim, če bi hoteli objaviti, da iščem slovensko dekle dobrih staršev, v starosti od 18 do 21 let. Sem Slovenec iz Maribora, star 22 let, v Avstraliji sem 3 leta, pa bi se rad poročil s Slovenko. Če bi katera želela, naj se oglasi na naslov: **Janez Počotnik**, 9 Talbott Road, Croydon Park, S. A.

Pismo iz Amerike

(Chicago 22. jan. 1962)

Spoštovani p. urednik:—

Iskreno sem Vam hvaležna za lepe besede, ki ste jih dali v MISLI zaradi naše knjige "Spomini mladosti". Vem, da knjižici veliko manjka do popolnosti. Tudi nekatere stvari zdaj vidim, da bi ne smele priti v knjigo. Seveda, zdaj je prepozno o tem črčkati. No, Vi se vseeno niste zbal in ste knjigo priporočili. Še enkrat lepa hvala!

Verujte mi: kadar prebiram Vaše MISLI, si zmerom obetam, da Vam bom povedala, s kakšnim zanimanjem jih prebiram. So res pravo vezalo za naš narod. Kje drugače bi zvedeli eden o drugem, če nas ne bi povezovali in navduševali slovenski listi? Tako toplo nam je pri srcu, ko beremo o znanih z znanimi imeni, kaj delajo in kaj se godi med njimi po širnem svetu. Prinašajo nam zanimive zgodbe, povesti in pesmice. Seznanjajo nas z velikimi ljudmi, o katerih mnogi od nas ne bi drugače nič vedeli. Pa še marsikaj drugega nam prinašajo. Pa vendar smo ljudje tako pusti, da ne damo zasluženega priznanja tistim, ki nam mesec za mesecem pošiljate te dobrote, neprecenljive za nas vse. Ko kaj zanimivega beremo, sicer napravljamo trdne sklepe, da bomo kaj v pomoč poslali, nazadnje pa še na naročnino tako lahko pozabimo. Zakaj smo taki?

Tu v Ameriki pogrešamo in bomo še dolgo pogrešali misijonarja p. Odila. Vendar smo veseli, da je v pomoč Slovincem v Avstraliji. Kolikor smo zvedeli, je mož doli zadovoljen in se je celo pomladil. Želimo iz srca še več blagoslova Vašemu in njegovemu delu, enako vsem drugim delavcem tam doli. Bog živi vse! — **Gizela Hozian** in soprog **Ignac**.

Misli, February, 1962

'NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

(Do 15. januarja)

£ 4-0-0: Janez Klinar, Vlasta Cergol.

£ 3-0-0: Ivan Maurič, Janez Urh, Cvetko Falež.

£ 2-0-0: Druž. Molan, Ivan Hrovat, Anton Brne, Julka Pavličič, N.N., Ivan Kavčič, Lojze Košorok; £ 1-10-0: Štefan Kovač, N.N.

£ 1-0-0: A. Bavdek, Jos. Skvarč, L. Pirnat, Al. Žižek, Stan. Gruntar, K. Mezgec, Fr. Tomažič, Jul. Mrčun, A. Čečko, dr. E. Miglič, M. Rakušček, A. Persič, Fr. Štibilj, M. Bosnič, R. Simonetič, M. Golar, Olga Valentinčič, M. Ritlop, D. Stanič, A. Skok, A. Kapaun, Jos. Kovačič, G. Jug, Št. Smole, Fr. Petelin, M. Lavko, I. Plesničar, Fr. Vrtelj, A. Gabršček, J. Koprivec, M. Mali, Fr. Hribar, J. Sok, Fr. Baša, E. Kowalski, P. Bižal, Mar. Kos, A. Macedoni, J. Rutar, V. Ferfolja, M. Trupkovič, Fr. Maver, dr. M. Colja, J. Marin, E. Kampus;

£ 0-10-0: A. Konrad, Fr. Salamon, J. Berginc, M. Persič, Sl. Fabian, Ž. Lutman, Al. Colja (15 šil.), E. Kalčič, A. Nemeč, P. Zavrč, I. Golob, M. Darmanin, M. Tavčar, D. Saksida, M. Cimerman, J. Kosi, I. Ahlin, Fr. Smerdel, E. Torbica, A. Drašček, M. Jaklič, M. Lotrič, Al. Povhe, R. Uršič, A. Brunen, N.N., A. Kosi, J. Mihelčič, Fr. Znidaršič, Ol. Cergolj, Fr. Erpič, Fr. Rede, J. Simon, N.N., J. Venika, A. Vekar;

£ 0-5-0: J. Fiser, M. Krevatin, St. Mislej.

Prisrčna hvala in Bog obilno povrni! Ob toliki dobri volji ljubiteljev MISLI mora list kmalu priti spet na gladko cesto.

NOVE UGANKE

Dve poslala NADA C.

1. Črke namesto števil

1	2	3	4
2	5	2	6
3	2	7	8
4	6	8	9

Vodoravno in navpično:

- 1 tekoča voda
- 2 en sam
- 3 pripadnik pedslovanskega naroda
- 4 rod starih Slovanov

2. Črke namesto števil

1	2	3	4
2	5	6	7
3	6	8	6
4	7	6	9

Vodoravno in navpično:

- 1 del hiše
- 2 poškodba
- 3 upanje
- 4 kmet, ki zemljo obrača

Štiri poslal Peter Arlič

1. Kaj imata mati in hči zadaj, sin v sredi, oče pa nikjer?
2. Oče v grobu spi, mati na grobu kleči, sin križem zemlje ljudem pamet jemlje.
3. Zakaj so onega slavnega moža na Kitajskem pokopali pod hribom?
4. Koliko žeblicev potrebuje dobro podkovan konj?

NOVA SLOVENSKA GOSTILNA

Odprla sta jo rojaka

Stane in Anica Fabjančič

200 Katoomba St., Katoomba, NSW.

(200 m. od železniške postaje)

Postrežba domača, naročila tudi v slovenščini. Ko pridete v Katoomba, ustavite se pri nas. Smo v zelo lepem kraju, 3333 čevljev visoko!

Stane in Anica

JANUARSKE UGANKE REŠENE

1. črko "k".
 2. Lastovice
 3. Zadnji otrok je vzel jabolko s koškom vred.
- Rešitve poslali: Karla Twrdy, Peter Arlič, Milka Stanič.

SLOVENSKI KROJAČ!

Izdelujem po vašem okusu: poročne obleke, vse vrste moških oblek, ženskih kostimov, plaščev, hlač i.t.d.

Blago uvoženo

Iščem tudi krojaško pomočnico.

Martin Janžekovič
54 Australia St.,
CAMPERDOWN, Sydney.

KLUB TRIGLAV SYDNEY

vabi na zabavo

v soboto 24. febr. ob 8. zvečer

DISPENSARY HALL

432 Parramatta Rd., Petersham
Lep sprejem in prijazna postrežba
Vsi lepo vabljeni
Naslednja enaka zabava prav tam:
v soboto 24. marca ob 8. zvečer.

**GOTOVO VAM JE ZNANO, DA ROJAKI
PO ŠIRNI AVSTRALIJI**

z največjim zaupanjem naročajo

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikli, mo tocikli, scooterji, mopedi, radijski in televizijski aparati, fridžideri itd)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pri tvrdki

**STANISLAV FRANK
CITRUS AGENCY**

68 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S. A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

DARILNE POŠILJKE LAHKO NAROČATE TUDI V BODOČE PO VELJAVNIH CENIKIH KATEREKOLI TVRDKKE Z DARILNIMI POŠILJKAMI. NA TA NAROČILA 5% POPUSTA.

Poštno money ordere na ime S. Frank, P.O. Adelaide, je poslati skupno z naročilom.

V vseh potrebah se obračajte na tvrdko

Vašega zaupanja:

STANISLAV FRANK

68 ROSEWATER TERRACE, OTTOWAY, S.A.

ki je vodilna agencija za darilne pošiljke v Avstraliji

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO — BRZINA —

so značilnosti našega poslovanja.

VSEM SLOVENCEM ŠIROM AVSTRALIJE
JE ZNANO

DA JE NAJBOLJE NAROČATI
DARILNE POŠILJKE PRI TVRDKI

Dr. J. KOCE

G.P.O., BOX 670 PERTH, W.A.

KI JE NAJSTAREJŠA IN NAJVEČJA SLOVENSKA TVRDKA:

- A.) ZA DARILNE POŠILJKE VSEH VRST (HRANE IN TEHNIČNIH PREDMETOV)
- B.) ZA VPOKLIC DEKLET (ZAROČENK). VSEM TISTIM KI NAROČAJO PAKETE PRI NAS, DAJEMO INFORMACIJE ZASTONJ. POV DARJAMO, DA JE DR. KOCE PO TUKAJ-SNJIH VELJAVNIH ZAKONSKIH PREDPISIH UPRAVIČEN DAJATI INFORMACIJE O VPOKLICU OSEB V AVSTRALIJO.

ČE NIMATE PRI ROKI NAŠEGA CENIKA, LAHKO NAROČITE DARILNO POSILJKO PO CENIKU KATEREKOLI TVRDKI Z DARILNIMI POŠILJKAMI. V TAKEM SLUČAJU VAM PRIZNAVAMO 5%ni POPUST.

OBRNITE SE NA NAS GLEDE PREVODOV VSEH DOKUMENTOV NA ANGLEŠKI JEZIK, GLEDE POTNIŠKIH KART ZA LADJE IN AVIONE, GLEDE SLOVARJEV, VADNIC ANGLEŠKEGA JEZIKA, SLOVENSkih KNJIG ITD.

NOVO! ODPRLI SMO POSEBEN ODDELEK ZA AVSTRALIJO (COUNTRY MAIL DEPT.), DA VAM OD TUKAJ LAHKO POŠLJEMO OBLEKE, BLAGO ZA OBLEKE, ČEVLJE, HIŠNE POTREBŠČINE, TEHNIČNE PREDMETE (RADIO APARATE ITD.) IN TO V NAJODDALJENEJŠE KRAJE AVSTRALIJE PO TAKO ZMERNIH CENAH, DA BOSTE ZADOVOLJNI.

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS V VSAKI ZADEVI!

DR. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378